

Δύο εικόνες, δύο κόσμοι. Η πρώτη από το αεροδρόμιο Charles de Gaul στο Παρίσι, απ'όπου ξεκινήσαμε.

001

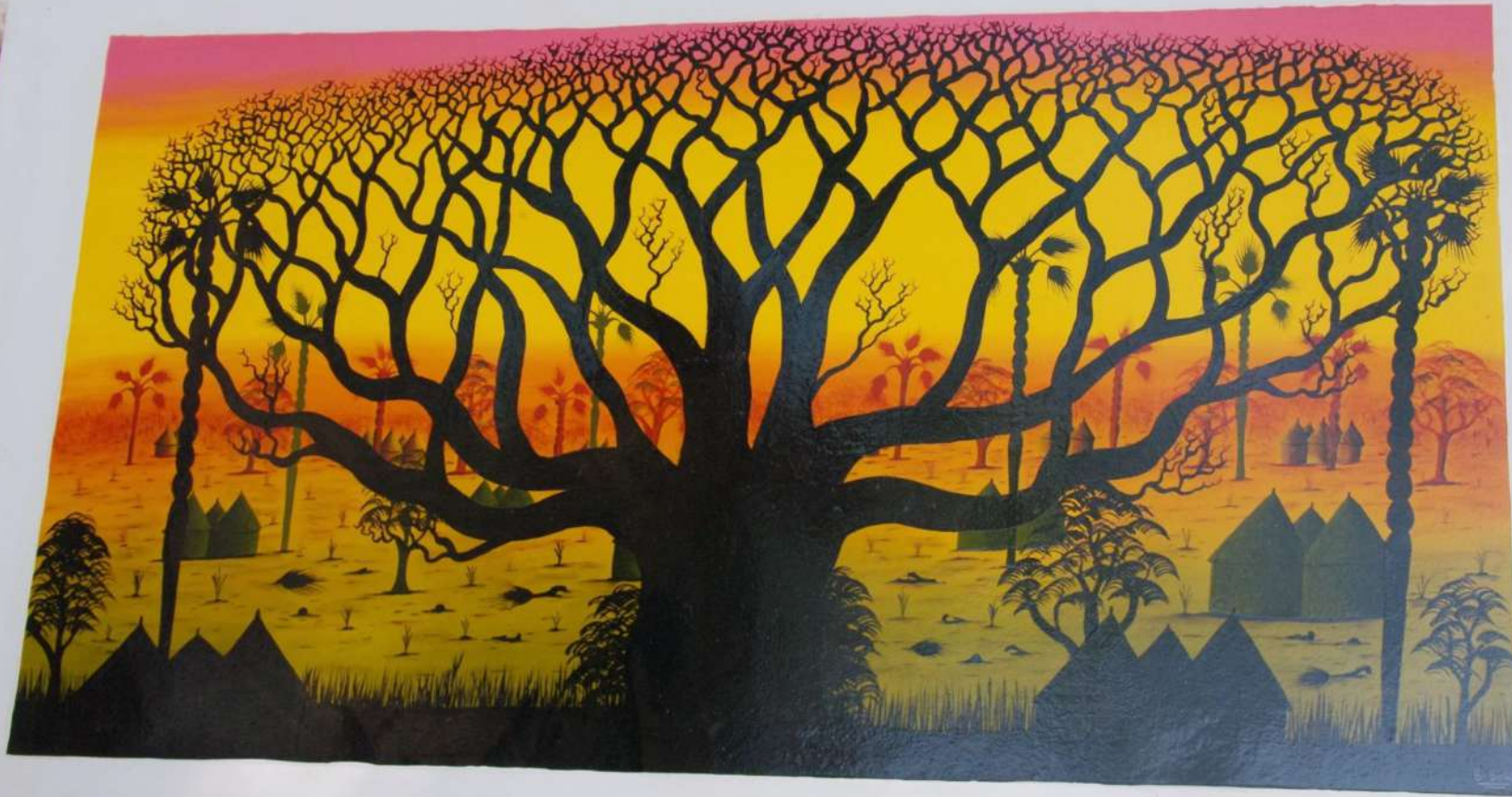

και η δεύτερη ένα δέντρο baobab χαρακτηριστικό της περιοχής Sahel της Δυτικής Αφρικής όπου φτάσαμε.

002

Δύο εικόνες δύο κόσμοι.

Η πρώτη συμβολίζει την τεχνολογία της Δύσης,
η δεύτερη την φύση της Αφρικής.

Το νερό όπως εδώ ο καταρράκτης στο Bobo-DiouLasso,
αναζωογονεί τη γη, τη μετατρέπει σε βοσκοτόπια και χωράφια.

005

Το νερό όπως εδώ ο καταρράκτης στο Bobo-Dioulasso, αναζωογονεί τη γη, τη μετατρέπει σε βοσκοτόπια και χωράφια.

006

Γυναίκες λιχνίζουν το κεχρί, κύριο συστατικό της διατροφής τους και το κοπανάνε σε μεγάλα ξύλινα γουδιά για να το κάνουν αλεύρι.

007

Γυναίκες λιχνίζουν το κεχρί, κύριο συστατικό της διατροφής τους και το κοπανάνε σε μεγάλα ξύλινα γουδιά για να το κάνουν αλεύρι.

008

Τα χωριά ξεφυτρώνουν από το έδαφος όπως οι φωλιές των τερμιτών.

009

Τα χωριά ξεφυτρώνουν από το έδαφος όπως οι φωλιές των τερμιτών.

Τα σπίτια αποτελούνται από ένα άθροισμα δωματίων γύρω από μία αυλή.

012

Τα τρόφιμα φυλάσσονται σε υπερυψωμένες από το έδαφος καλύβες για εξαερισμό και προφύλαξη από την υγρασία. Ένα είδος φυσικών ψυγείων.

014

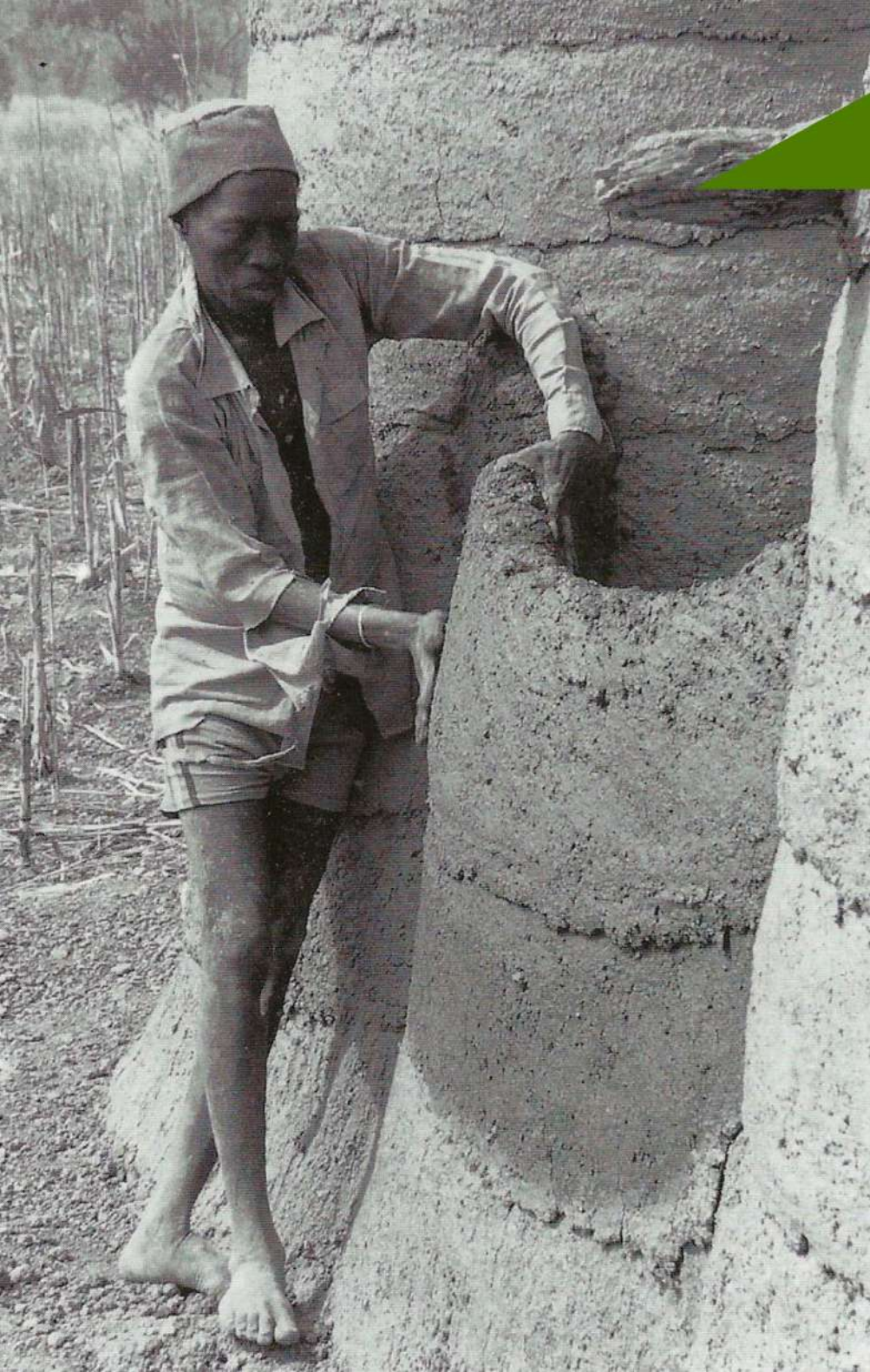

Από την παραγωγή στην κατανάλωση, με παραδοσιακές μεθόδους, χωρίς χρονοβόρες διαδικασίες και έξοδα μεταφοράς.

018

Από την παραγωγή στην κατανάλωση, με παραδοσιακές μεθόδους, χωρίς χρονοβόρες διαδικασίες και έξοδα μεταφοράς.

Εδώ προκύπτει μία αρχιτεκτονική ως συνέχεια της φύσης.

020

Με αυτοσχέδια πλωτά όπυ φορτώνονται άνθρωποι, κάρα και αυτοκίνητα , διασχίζουμε τον Βαή παραπόταμο του Νίγηρα για να φτάσουμε στην Djenne στο Ν.Α. Μάλι.

021

Με αυτοσχέδια πλωτά όπυ φορτώνονται άνθρωποι, κάρα και αυτοκίνητα , διασχίζουμε τον Βαή παραπόταμο του Νίγηρα για να φτάσουμε στην Djenne στο Ν.Α. Μάλι.

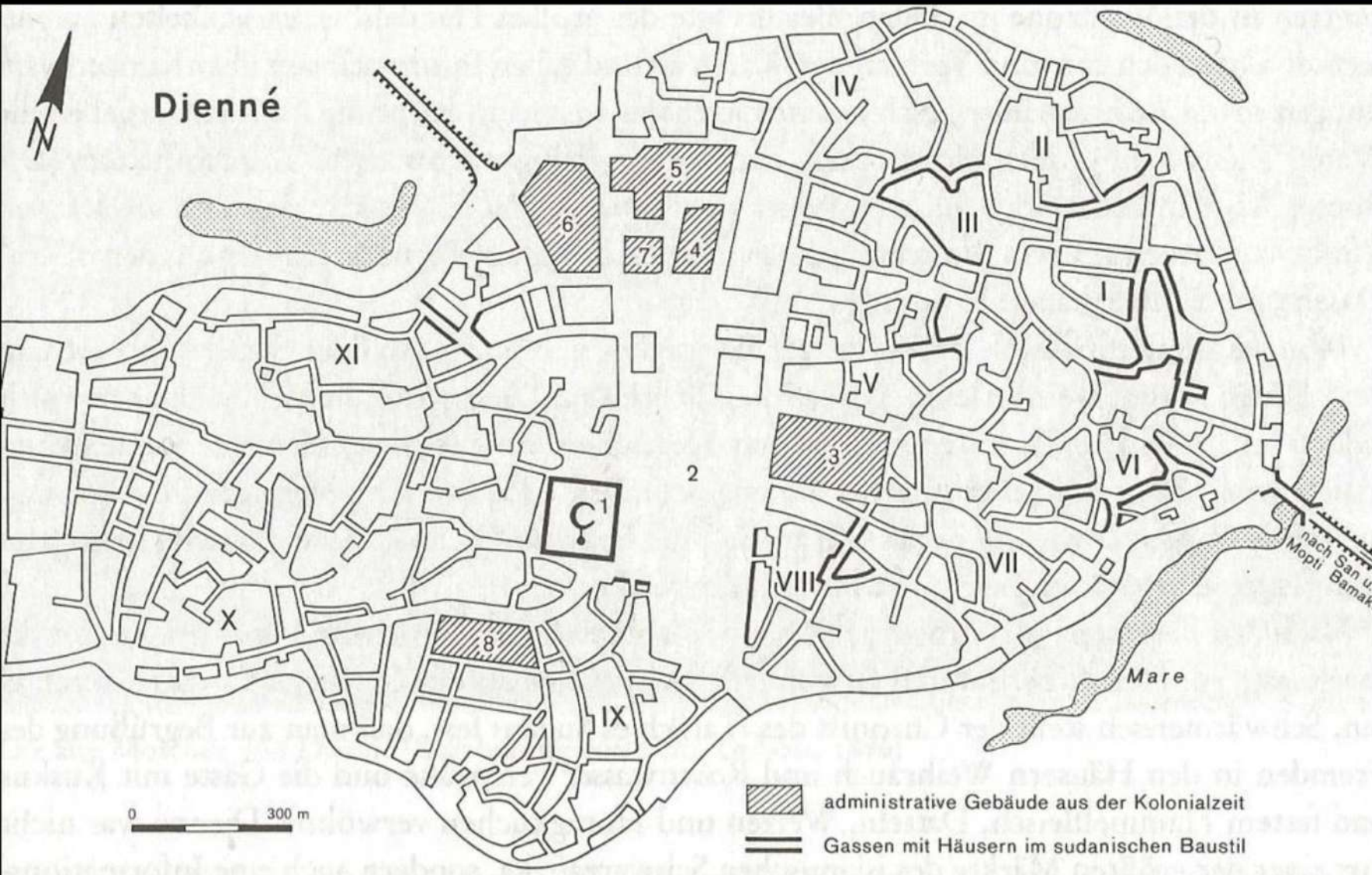
022

Άποψη της πόλης από χώμα, όπου η αρχιτεκτονική συμπληρώνει την φύση.

023

Οι κατοικίες πυκνοδομημένες σαν σφηκοφωλιές, ανοίγονται γύρω από αίθρια.

025

Οι κατοικίες πυκνοδομημένες σαν σφηκοφωλιές, ανοίγονται γύρω από αίθρια.

026

Οι κατοικίες πυκνοδομημένες σαν σφηκοφωλιές, ανοίγονται γύρω από αίθρια.

Συχνά επεκτείνονται με αυτοσχέδια υπαίθρια δωμάτια στο δώμα για δροσισμό το βράδυ.

028

Είναι εσωστρεφείς με ελάχιστα εξωτερικά ανοίγματα και τονισμένη την είσοδο.

029

Οι όψεις επαναλαμβάνονται κατά μήκος του δρόμου με εισόδους που ξεχωρίζουν και καταλήγουν σε συμβολικές απολήξεις.

030

Μικρά υπερυψωμένα πλατύσκαλα εμφανίζονται ως μικρά προαύλια της κατοικίας στον δρόμο.

031

Στο βάθος της εισόδου η αυλή, ο κύριος χώρος της κατοικίας.

032

Στο βάθος της εισόδου η αυλή, ο κύριος χώρος της κατοικίας.

033

Όταν τα κτίρια γκρεμίζονται γίνονται χώμα, το χώμα πλήθες και οι πλήθες νέα κτίρια. Μία ανακύκλωση του υλικού επι τόπου του έργου.

034

Όταν τα κτίρια γκρεμίζονται γίνονται χώμα, το χώμα πλήθες και οι πλήθες νέα κτίρια. Μία ανακύκλωση του υλικού επι τόπου του έργου.

Στα στενά σοκάκια παρεμβάλλονται περίτεχνες εισόδοι με συμβολικό διάκοσμο. Η είσοδος αποκτά τελετουργικό χαρακτήρα.

036

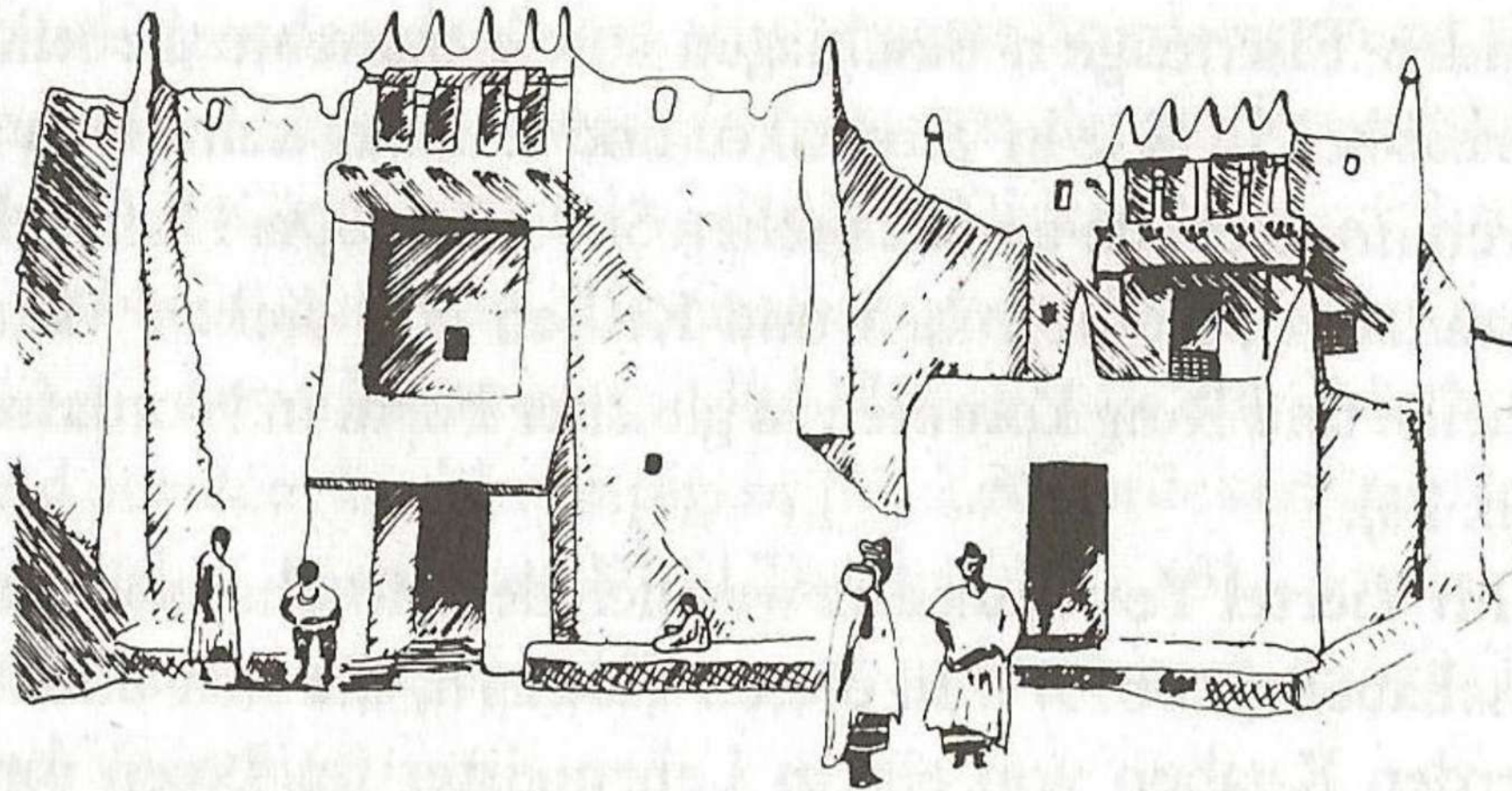
Στα στενά σοκάκια παρεμβάλλονται περίτεχνες εισόδοι με συμβολικό διάκοσμο. Η είσοδος αποκτά τελετουργικό χαρακτήρα.

037

Στα στενά σοκάκια παρεμβάλλονται περίτεχνες εισόδοι με συμβολικό διάκοσμο. Η είσοδος αποκτά τελετουργικό χαρακτήρα.

038

Στα στενά σοκάκια παρεμβάλλονται περίτεχνες εισόδοι με συμβολικό διάκοσμο. Η είσοδος αποκτά τελετουργικό χαρακτήρα.

039

Εύπορες συνοικίες με σπίτια εν σειρά και όψεις που επαναλαμβάνουν και παραλάσουν το ίδιο μοντέλο. “Θέμα και παραλλαγές”

041

Τα χρώματα των τοπικών φορεσιών ζωντανεύουν την εικόνα της πόλης.

042

Το ίδιο και η αγορά με τις εφήμερες κατασκευές , μία φορά την εβδομάδα στην κεντρική πλατεία.

043

Το ίδιο και η αγορά με τις εφήμερες κατασκευές , μία φορά την εβδομάδα στην κεντρική πλατεία.

044

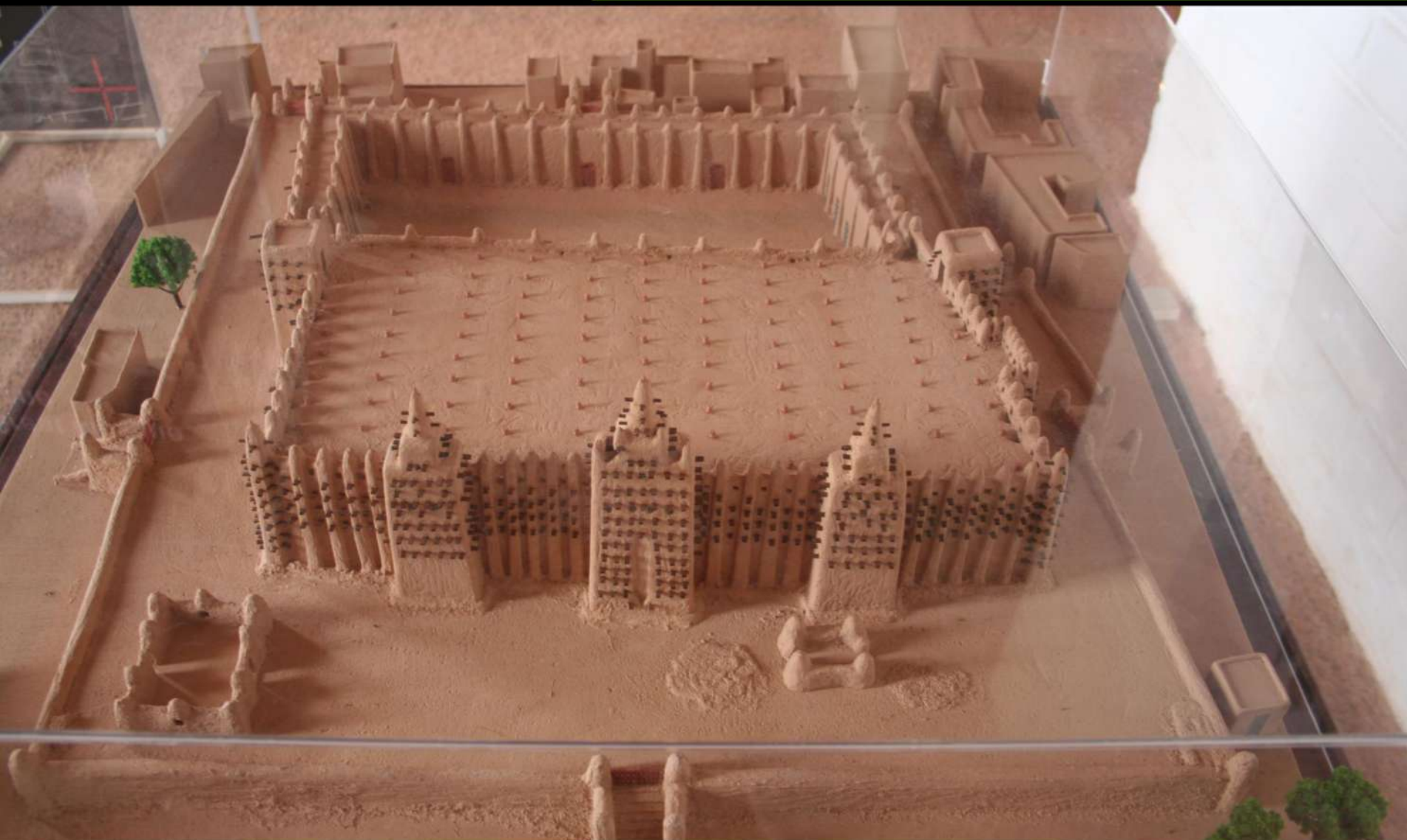

Μακέτα του τζαμιού, μία ενότητα εσωτερικού και υπαίθριου χώρου περιτριγυρισμένη από ένα τείχος.

047

Το τζαμί από χώμα της Djenne συνδιάζει την κατασκευαστική ευρυματικότητα με την συμβολική διάσταση.

048

Είσοδος εσωτερικό και κάτοψη. Εσωτερικός χώρος και αυλή αποτελούν μία ενότητα.

049

Χαρακτηριστική η πυκνότητα των υποστηλωμάτων λόγω αδυναμίας της πλύθηκης κατασκευής να καλύψει μεγάλα ανοίγματα.

Είσοδος εσωτερικό και κάτοψη. Εσωτερικός χώρος και αυλή αποτελούν μία ενότητα.

050

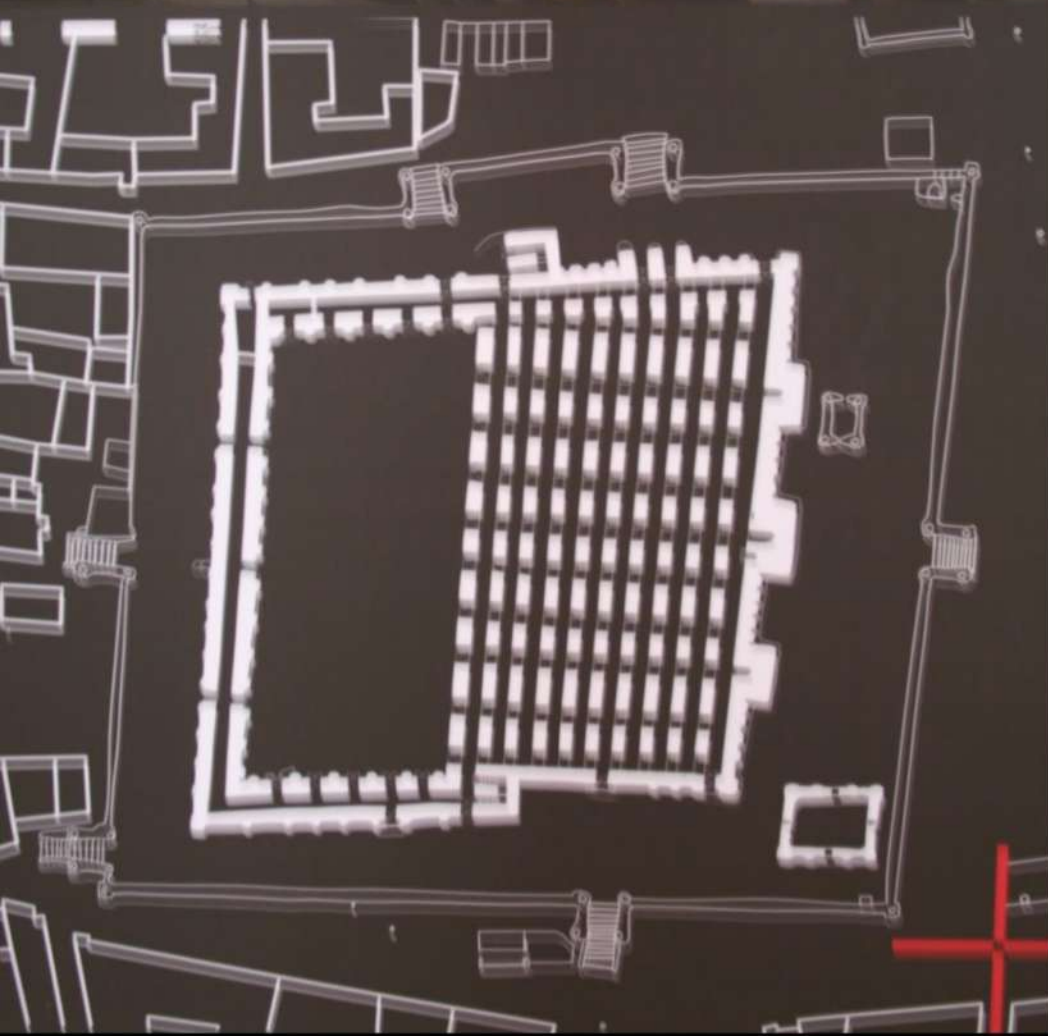
Χαρακτηριστική η πυκνότητα των υποστηλωμάτων λόγω αδυναμίας της πλύθηκης κατασκευής να καλύψει μεγάλα ανοίγματα.

Είσοδος εσωτερικό και κάτοψη. Εσωτερικός χώρος και αυλή αποτελούν μία ενότητα.

051

Χαρακτηριστική η πυκνότητα των υποστηλωμάτων λόγω αδυναμίας της πλύθηκης κατασκευής να καλύψει μεγάλα ανοίγματα.

Η αυλή περιβάλλεται από στοά. Είναι ένας εσωτερικός υπαίθριος χώρος.

052

Το εσωτερικό συντίθεται από επάλληλες στοές.

Το εσωτερικό συντίθεται από επάλληλες στοές.

054

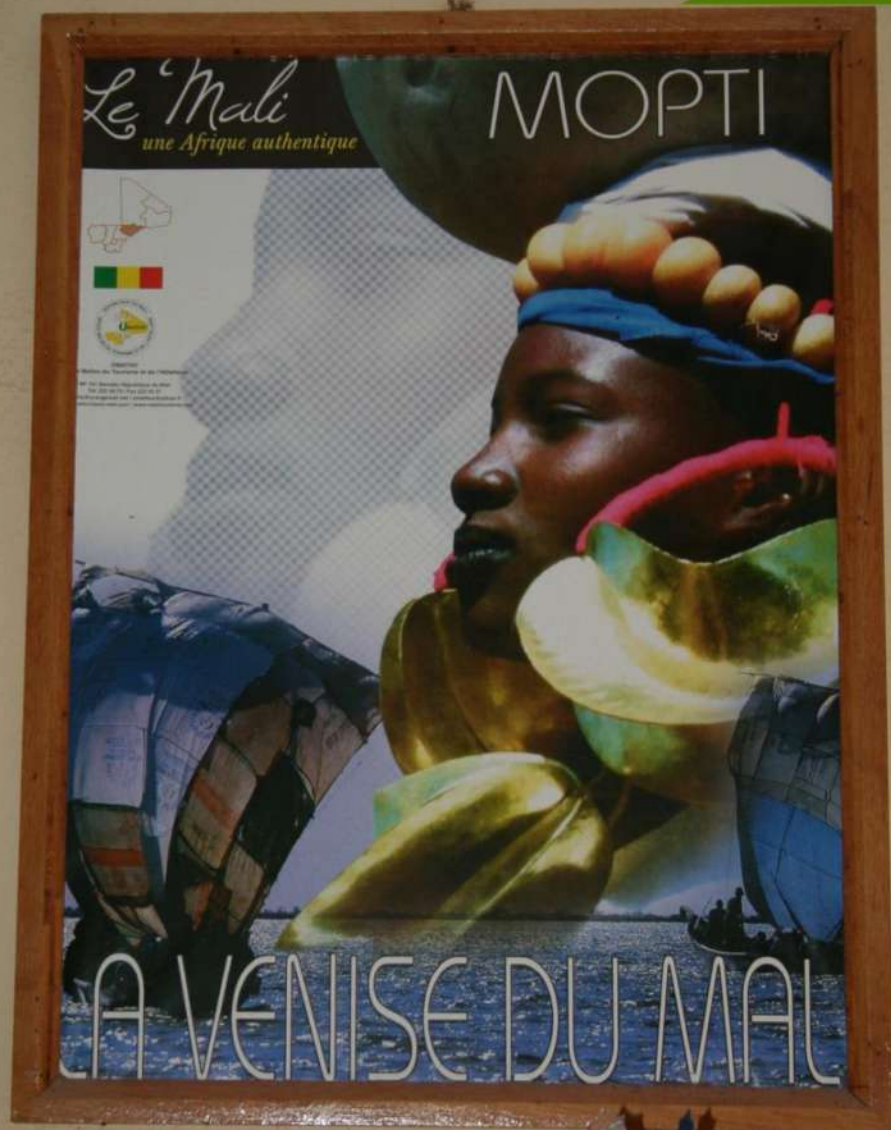
Τα ξύλινα δοκάρια της όψης διευκολύνουν τις σκαλωσιές για σοβάτισμα γιατί η πλούθινη κατασκευή χρειάζεται συχνή συντήρηση.

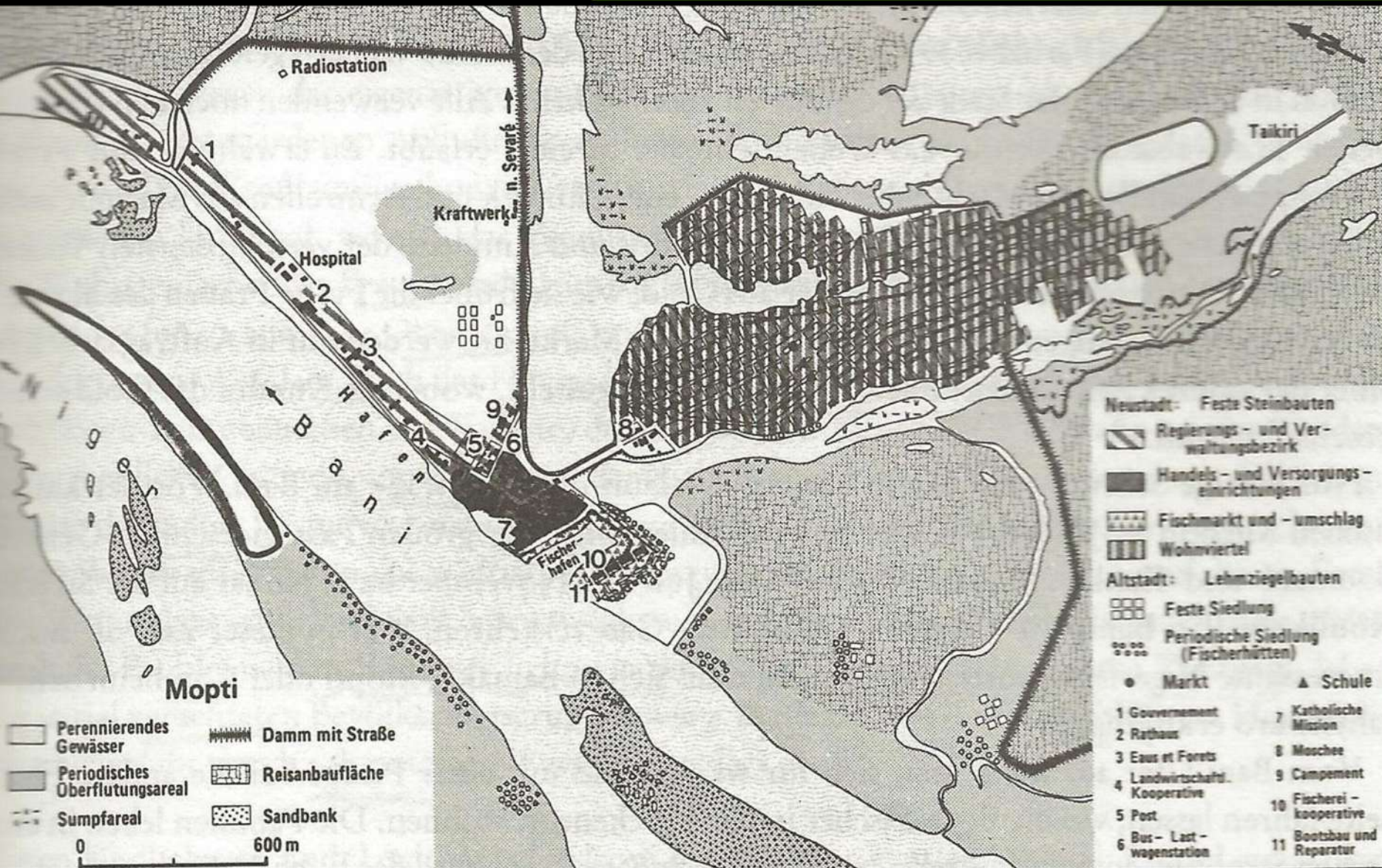
055

Παράλληλα συνιστούν ένα ιδιόμορφο διακοσμητικό στοιχείο. Εδώ η κατασκευαστική ιδιαιτερότητα οδηγεί σε μία εντυπωσιακή αρχιτεκτονική.

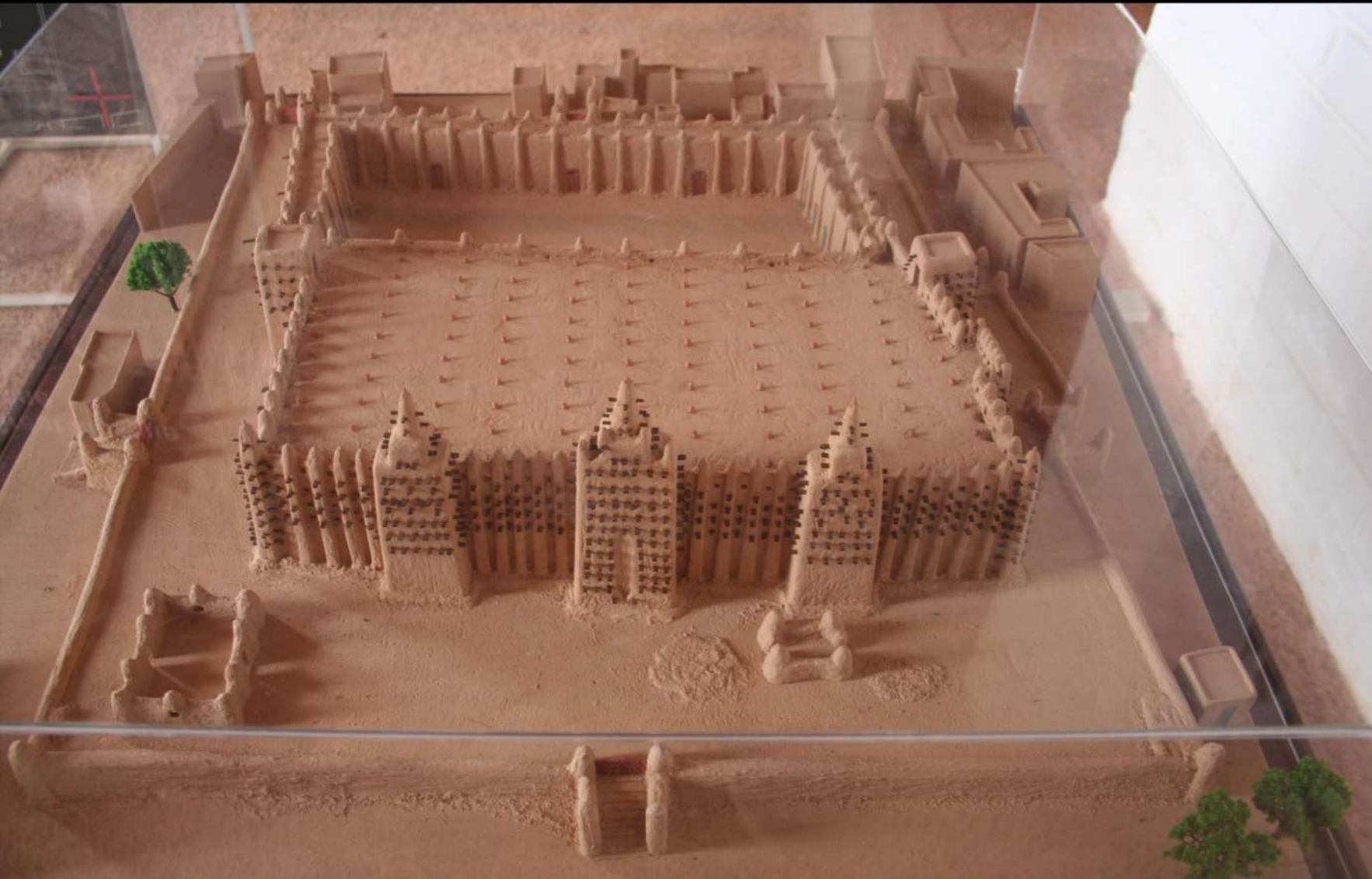

Στον χάρτη παρουσιάζονται τα κέντρα αυτής της αρχιτεκτονικής:
Djenne, Mopti Gao & Tombouctou.

Λεπτομέρειες από πλύθινες κατασκευές, ξυλοδεσιές και το απαραίτητο εξωτερικό σοβάτισμα για την προστασία της πλήθας.

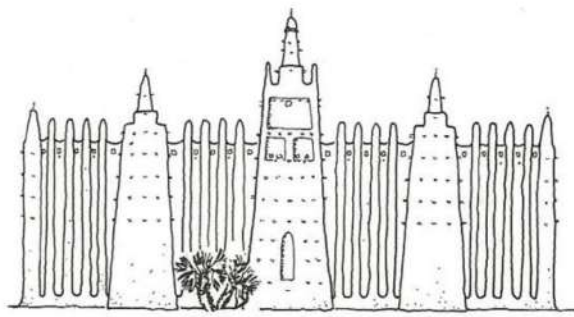

Το τζαμί του Μορτί. Εντυπωσιακή παραλλαγή αυτού της Djenne.
Μία τυπολογία που επαναλαμβάνεται και παραλάσσεται εδώ και αιώνες.

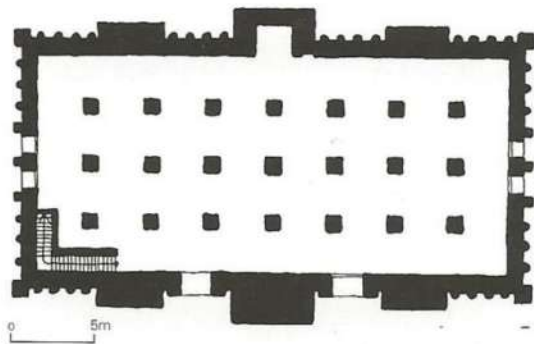
068

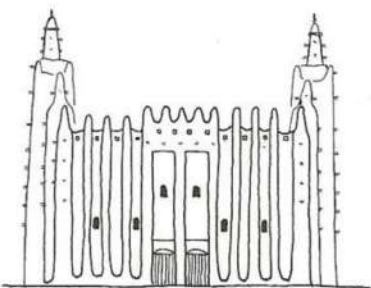
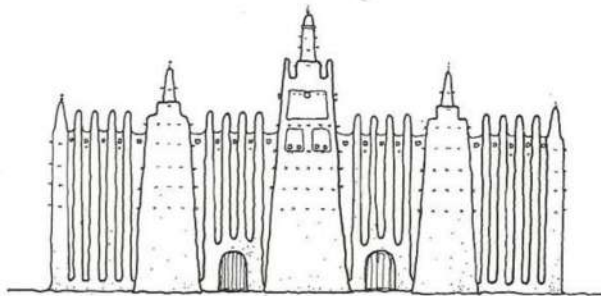
Το τζαμί του Μορτι. Εντυπωσιακή παραλλαγή αυτού της Djenne.
Μία τυπολογία που επαναλαμβάνεται και παραλλάσσεται εδώ και αιώνες.

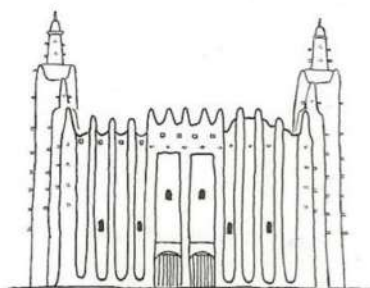
Ostseite

Westseite

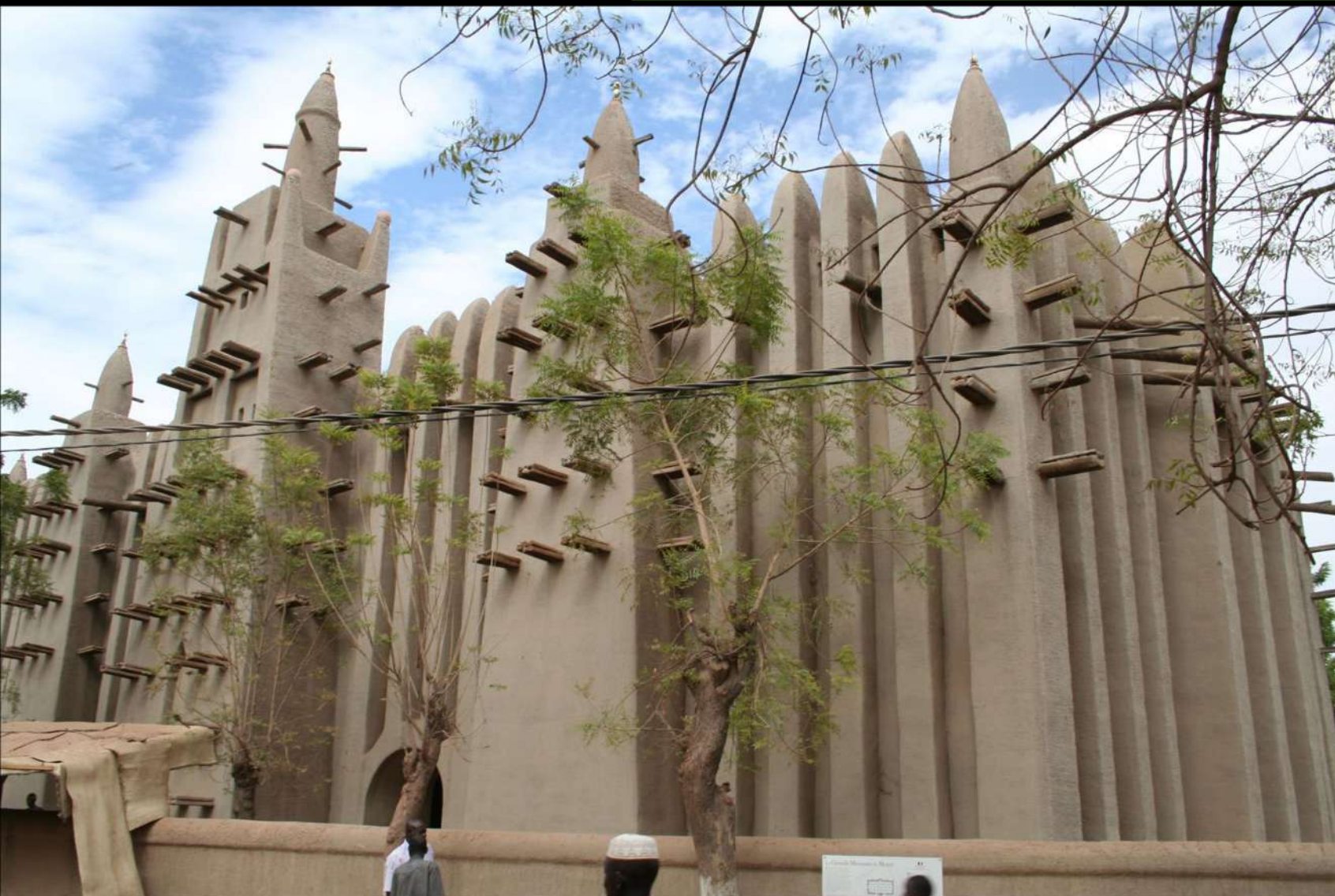
Südseite

Nordseite

Το τζαμί του Μορτί. Εντυπωσιακή παραλλαγή αυτού της Djenne.
Μία τυπολογία που επαναλαμβάνεται και παραλάσσεται εδώ και αιώνες.

070

ανθρώπους και εμπορεύματα. Η τέχνη όχι ως πολυτέλεια αλλά
ως στοιχείο της καθημερινότητας.

ανθρώπους και εμπορεύματα. Η τέχνη όχι ως πολυτέλεια αλλά
ως στοιχείο της καθημερινότητας.

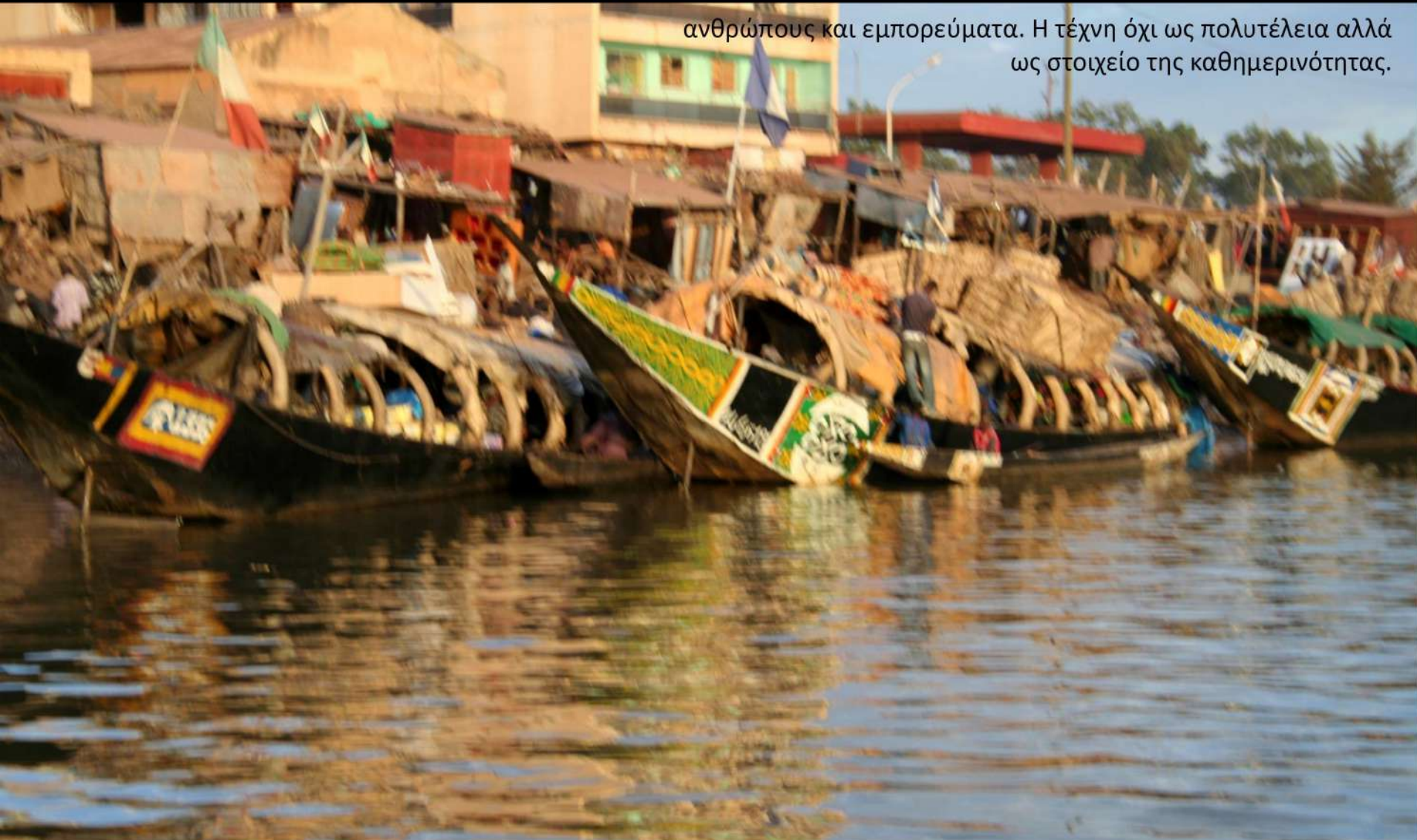
ανθρώπους και εμπορεύματα. Η τέχνη όχι ως πολυτέλεια αλλά
ως στοιχείο της καθημερινότητας.

Το λιμάνι του Μορτί στον Βαή παραπόταμο του Νίγηρα με τις
μαούνες και τις φελούκες του με τον έντονο διάκοσμο που μεταφέρουν

074

ανθρώπους και εμπορεύματα. Η τέχνη όχι ως πολυτέλεια αλλά
ως στοιχείο της καθημερινότητας.

Δύση με το ιδιαίτερο φως του Νίγηρα, με μία φελούκα που δεν μεταφέρει τουρίστες αλλά κατοίκους, ζώα και εμπορεύματα.

077

Η ποιητική της καθημερινότητας.

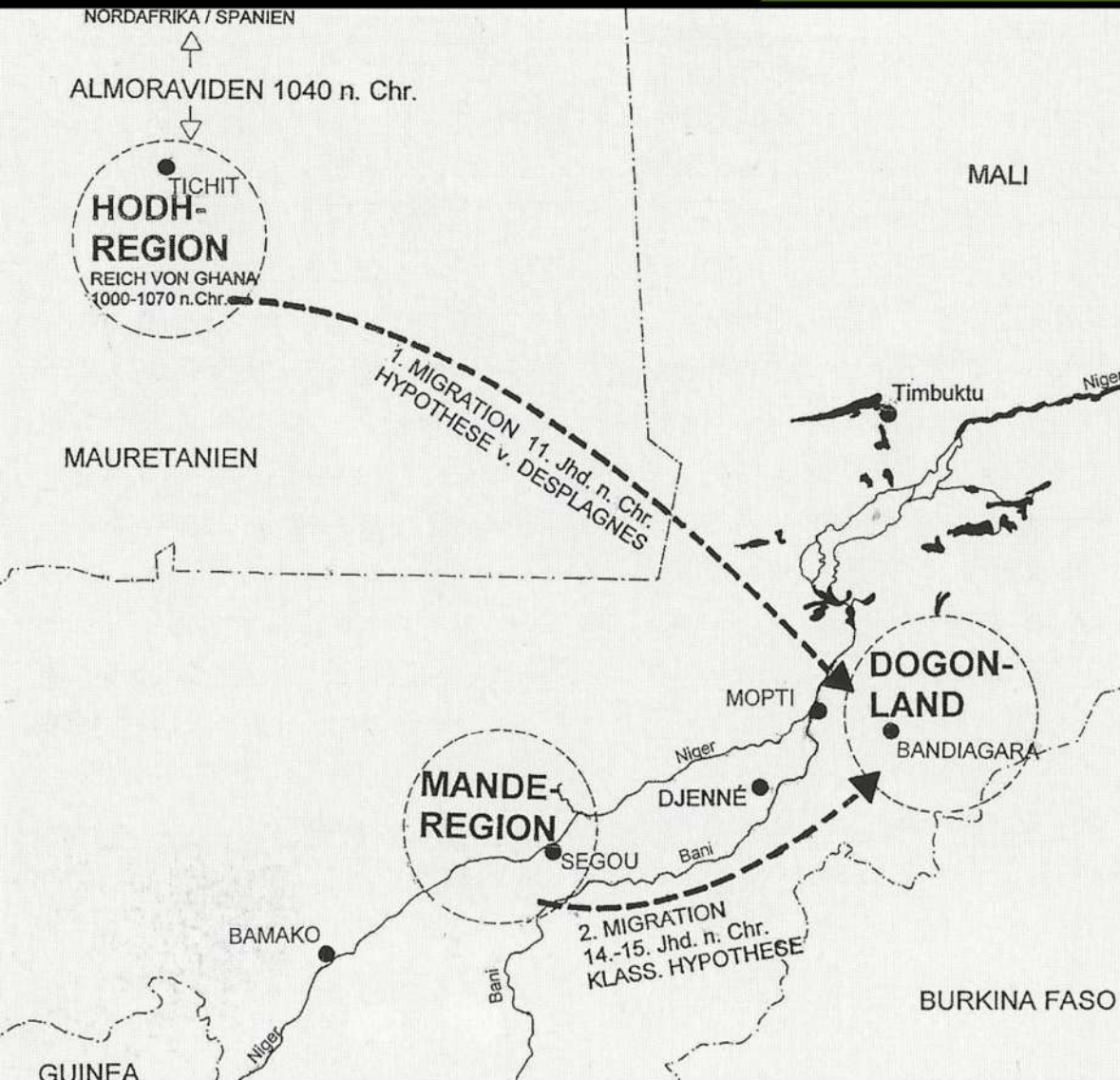

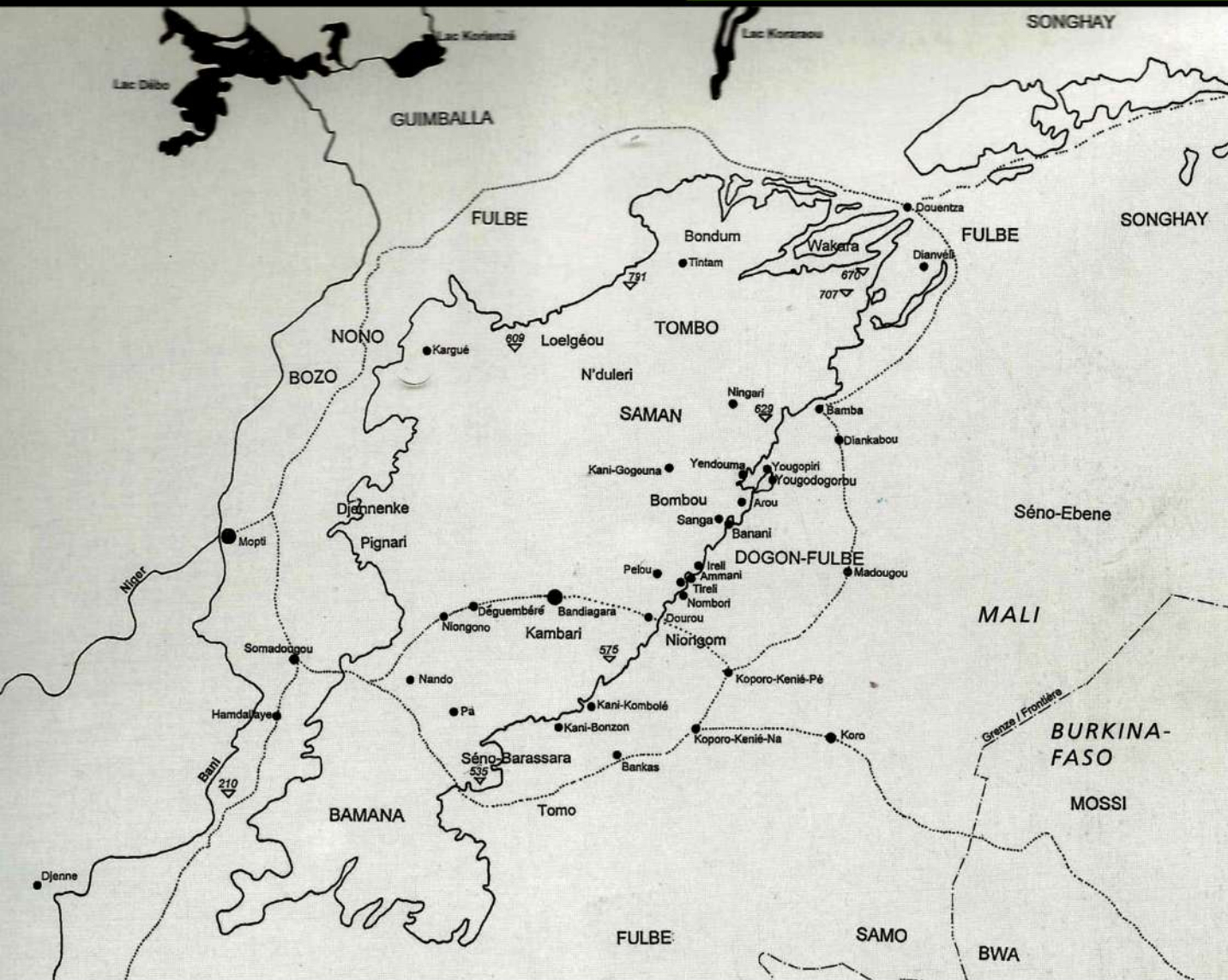
Χαρακτηριστικός ο γκρεμός Falaise στο ανατολικό Mali που επεκτείνεται για δεκάδες χιλιόμετρα, φτάνει σε ύψος 100 μέτρων

079

και φιλοξενεί τους οικισμούς των Dogon.

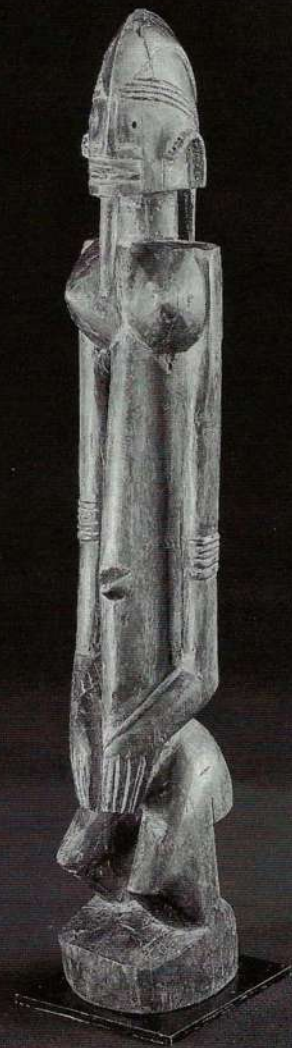

Εδώ ο μύθος συναντά την πραγματικότητα.
Η τέχνη την καθημερινότητα.

082

Θα μπορούσε να μιλήσει κανείς για μία παραδοσιακή εκδοχή της μοντέρνας αρχιτεκτονικής με καθαρές γεωμετρικές μορφές.

Θα μπορούσε να μιλήσει κανείς για μία παραδοσιακή εκδοχή της μοντέρνας αρχιτεκτονικής με καθαρές γεωμετρικές μορφές.

084

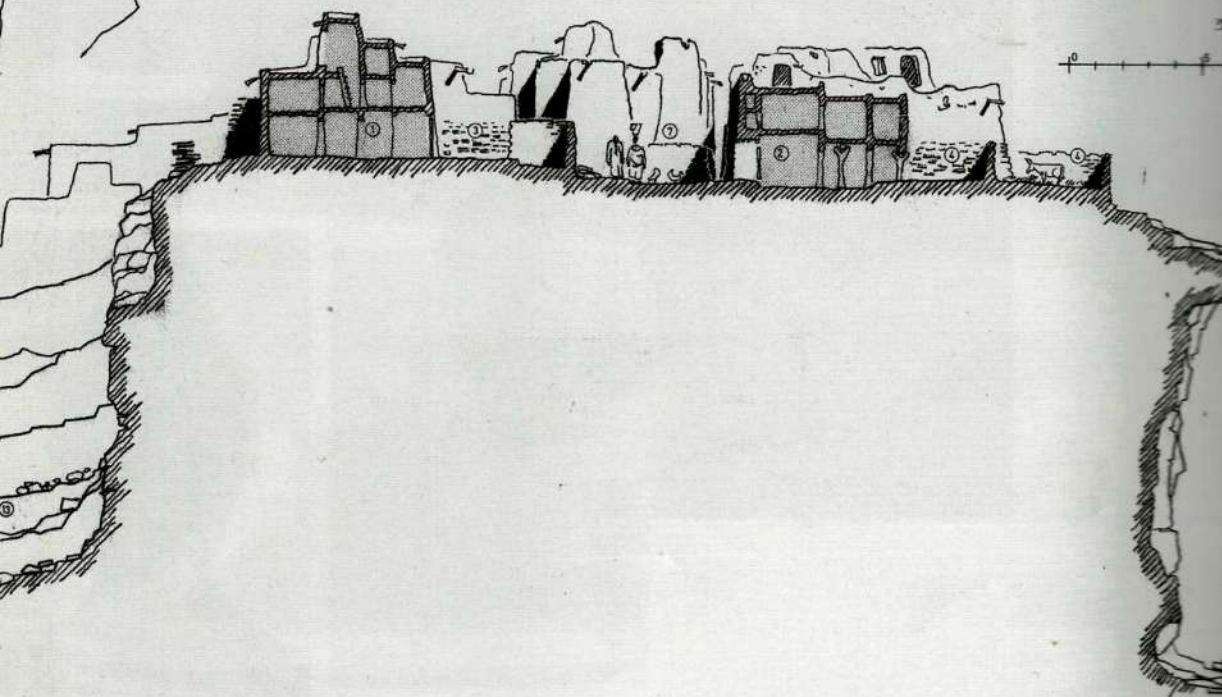

Προσαρμοσμένοι στην ιδιαίτερη τοπογραφία του εδάφους.

088

Που συγκροτούνται από την επανάληψη του ίδιου στοιχείου.

089

Οι εσωτερικοί χώροι είναι υποτυπώδεις γιατί η ζωή εκτυλίσσεται στο ύπαιθρο.

091

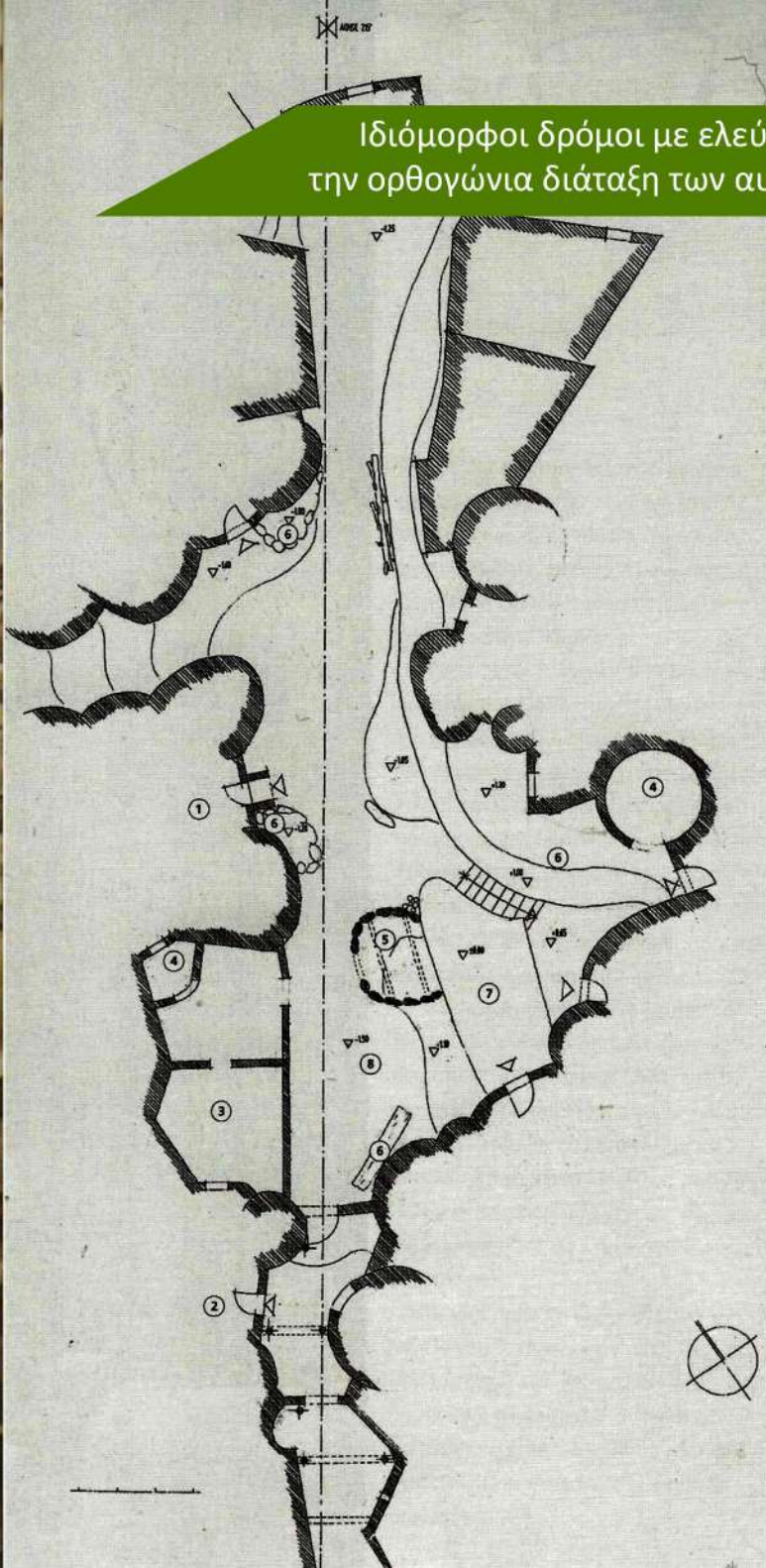
Οι εσωτερικοί χώροι είναι υποτυπώδεις γιατί η ζωή εκτυλίσσεται στο ύπαιθρο.

092

Ιδιόμορφοι δρόμοι με ελεύθερες χαράξεις που δεν ακολουθούν την ορθογώνια διάταξη των αυτοκινητόδρομων.

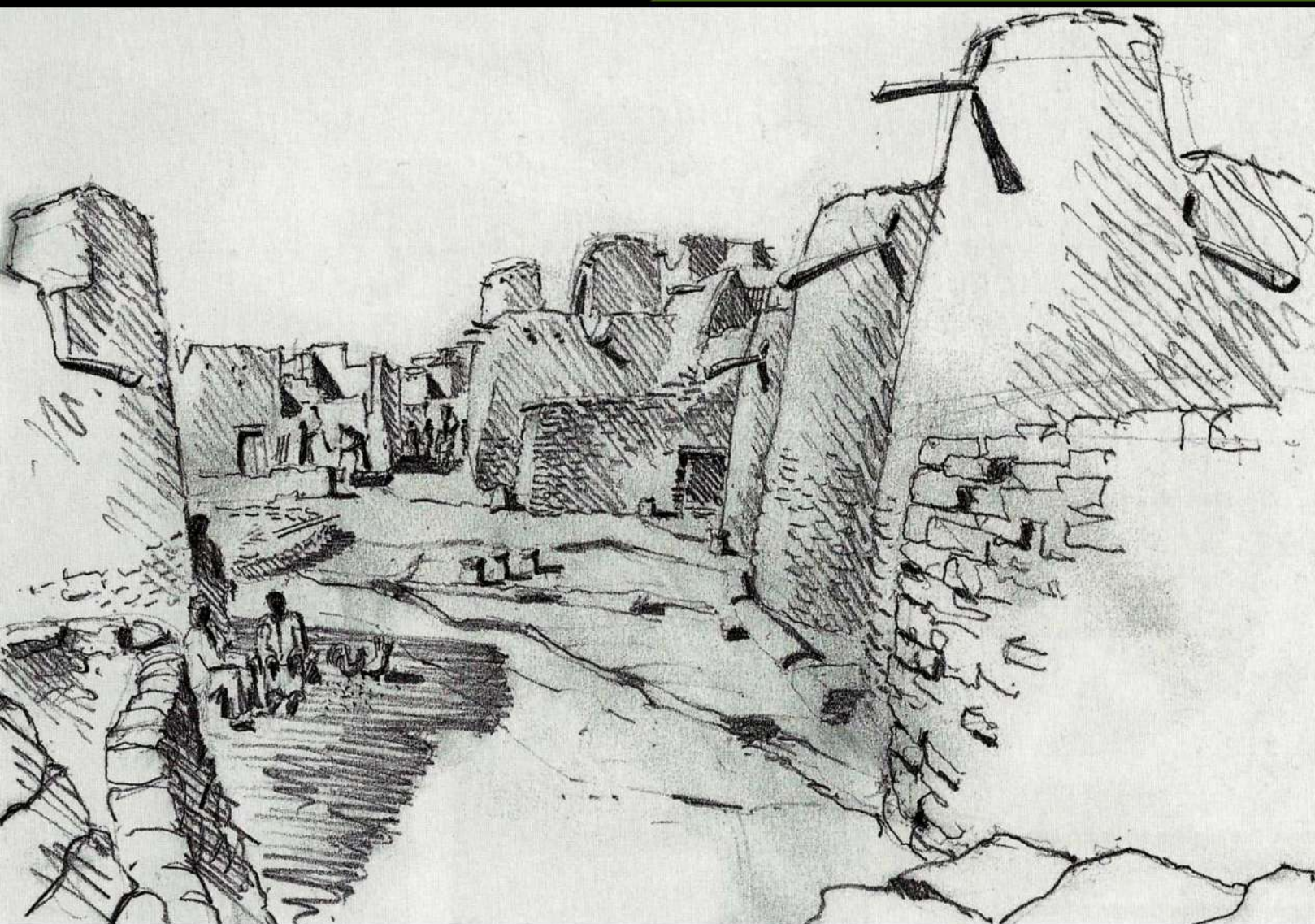
Άνθρωποι που κινούνται σε όλους τους χώρους , γιατί δεν υπάρχουν περιορισμοί κυκλοφορίας.

094

Άνθρωποι που κινούνται σε όλους τους χώρους , γιατί δεν υπάρχουν περιορισμοί κυκλοφορίας.

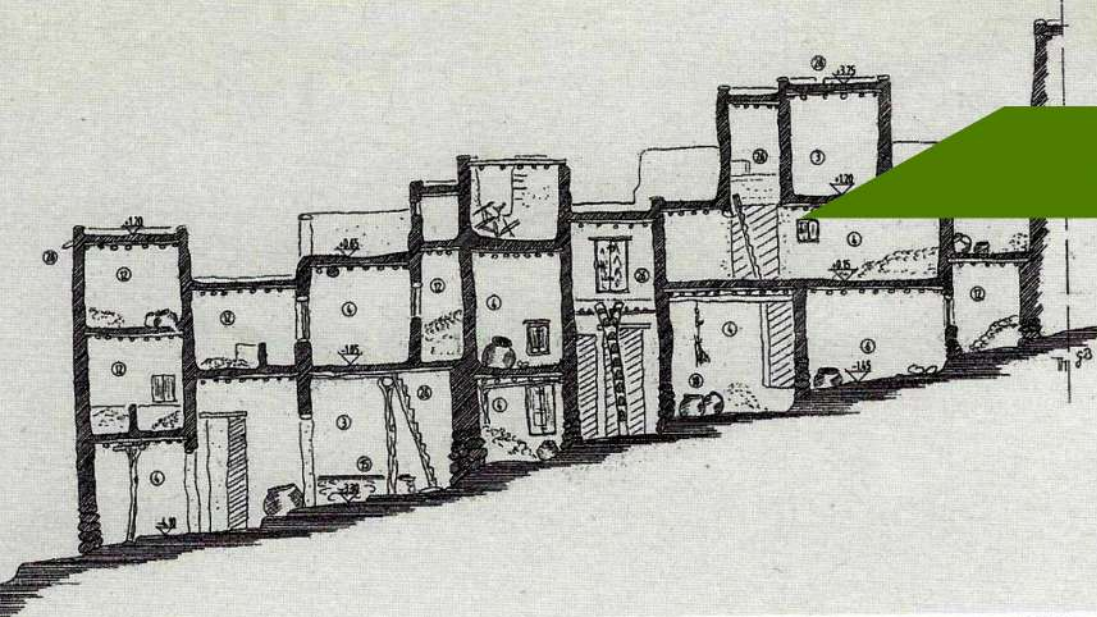
095

Άνθρωποι που κινούνται σε όλους τους χώρους , γιατί δεν υπάρχουν περιορισμοί κυκλοφορίας.

096

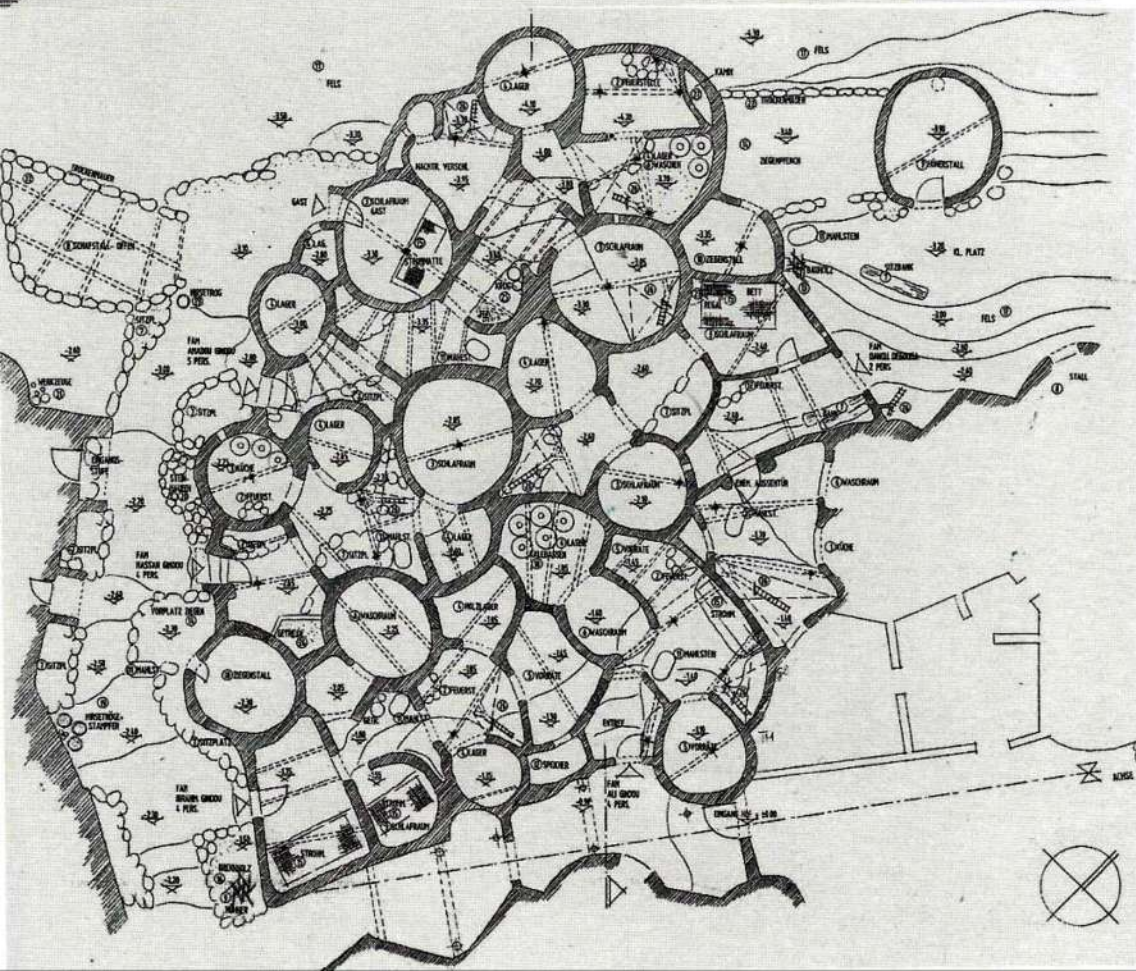

Σχέδιο: Υπάρχει μία πυκνή οικιστική δομή από κύκλους με ευρυστατικούς συνδιασμούς. Εδώ φαίνεται σαν ο περιορισμός

097

των μέσων να ενισχύει την εφευρετικότητα.

Οι άνθρωποι κινούνται μέσα σ'ένα δημόσιο χώρο με καθαρά γεωμετρικά πρίσματα. Οι αυλές οριοθετούνται με μία σειρά από πέτρες

098

ως επέκταση του ιδιωτικού χώρου στον δρόμο.

Το αρχιτεκτονικό τοπίο αποτελεί συνέχεια και συμπλήρωμα του φυσικού. Συγκροτείται από την επανάληψη ενός και μόνο στοιχείου,

του κύκλου ή του τετραγώνου. Δημιουργούνται έτσι αρχιτεκτονικές δομές που παραπέμπουν σε σύγχρονες κατασκευές.

Το αρχιτεκτονικό τοπίο αποτελεί συνέχεια και συμπλήρωμα του φυσικού. Συγκροτείται από την επανάληψη ενός και μόνο στοιχείου,

του κύκλου ή του τετραγώνου. Δημιουργούνται έτσι αρχιτεκτονικές δομές που παραπέμπουν σε σύγχρονες κατασκευές.

Όπως το ιστιούτο διοίκησης επιχειρήσεων του Louis Kahn στο Ahmedabad, το ορφανοτροφείο

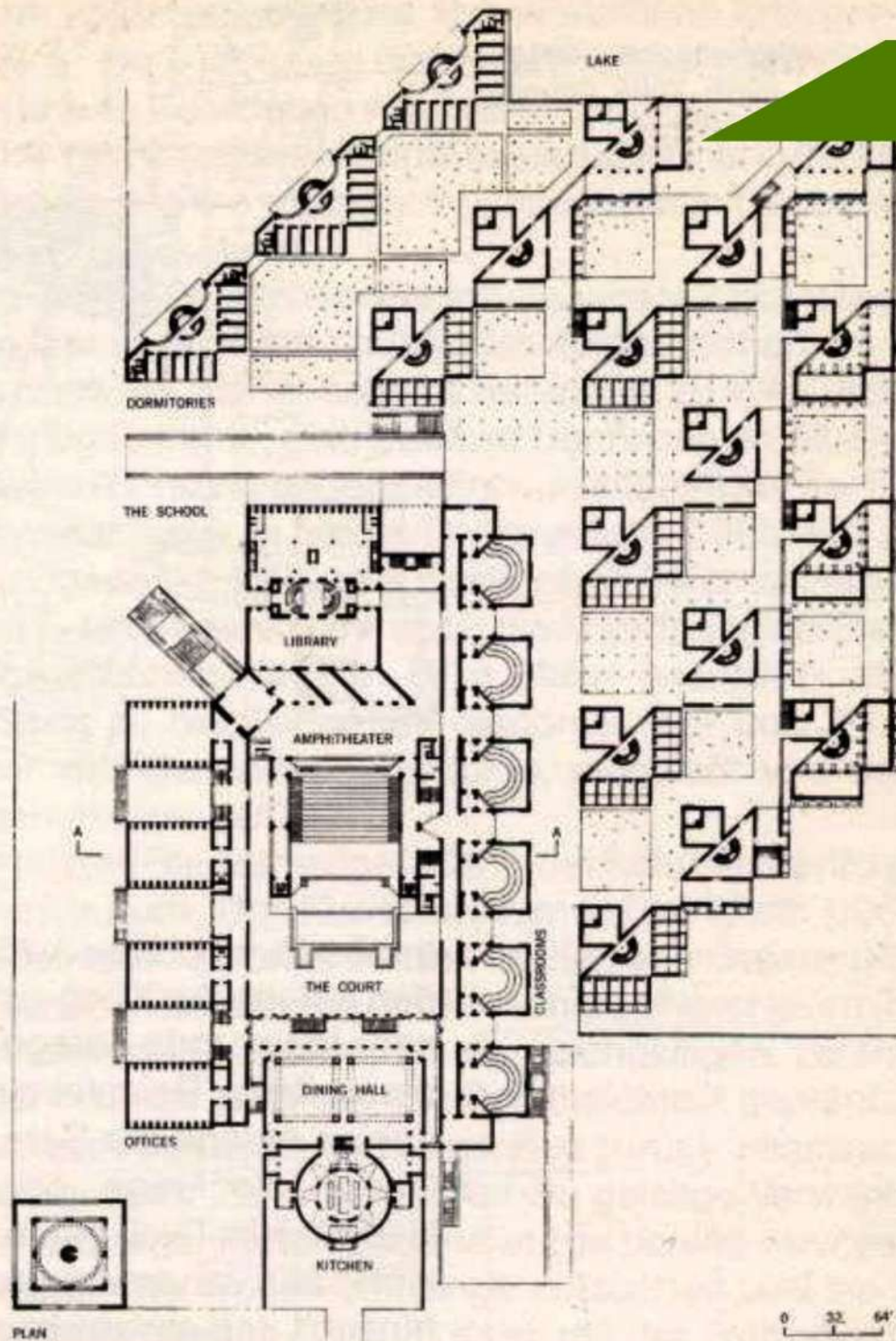
του Van Eyck στο Amsterdam και το συγκρότημα γραφείων του H. Herrberger στο Apeldoorn.

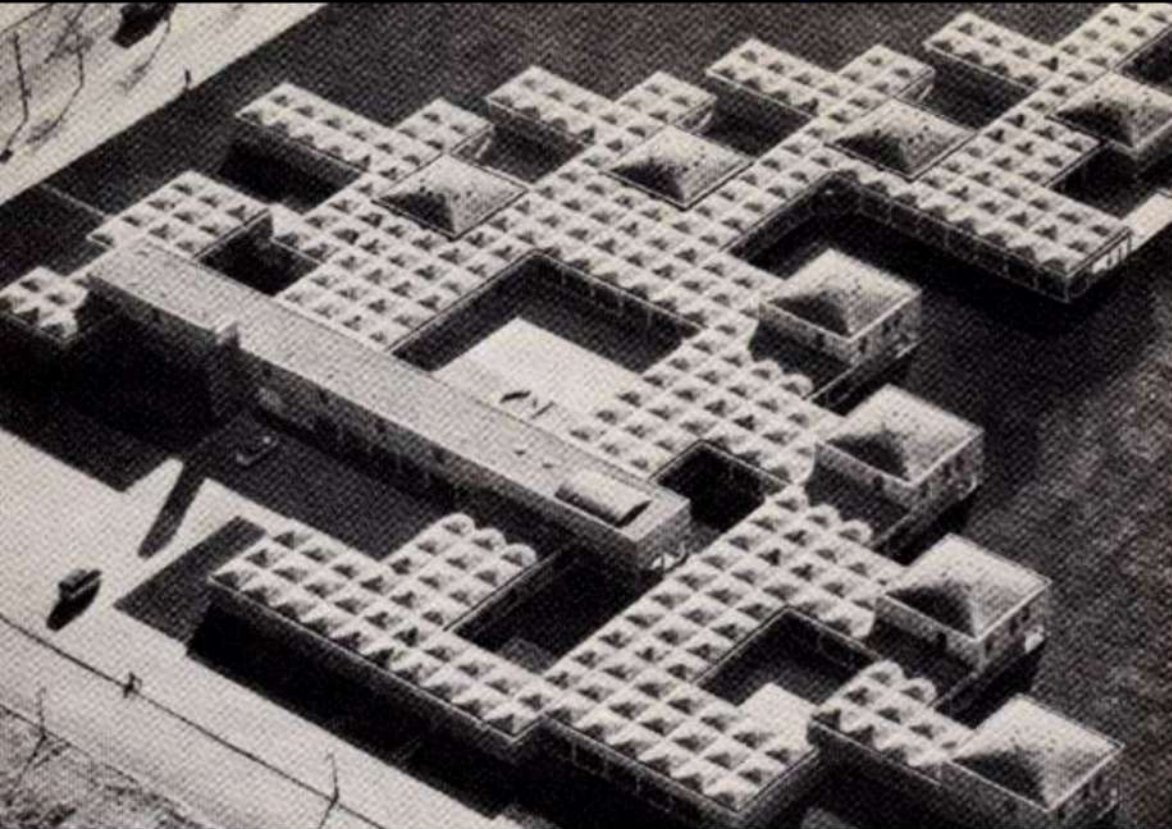
Και τα τρία συγκροτούνται από την αναγωγή της κάτοψης σε ομοειδή γεωμετρικά σχήματα.

Οι δύο τελευταίοι μάλιστα ανήκουν στο κίνημα των Ολλανδών στρουκτουραλιστών.

Ένα από τα σημαντικότερα κινήματα ανανέωσης της μοντέρνας αρχιτεκτονικής στο τελευταίο τέταρτο του 20ου αιώνα, που μελέτησαν την αρχέγονη αρχιτεκτονική των Dogon και την οδήγησαν σε πρωτοπόρες αρχιτεκτονικές λύσεις.

Εδώ φαίνεται πως το παρελθόν μπορεί να γονιμοποιήσει το μέλλον.

του Van Eyck στο Amsterdam και το συγκρότημα γραφείων του H. Herrberger στο Apeldorn.

Και τα τρία συγκροτούνται από την αναγωγή της κάτοψης σε ομοειδή γεωμετρικά σχήματα.

Οι δύο τελευταίοι μάλιστα ανήκουν στο κίνημα των Ολλανδών στρουκτουραλιστών.

Ένα από τα σημαντικότερα κινήματα ανανέωσης της μοντέρνας αρχιτεκτονικής στο τελευταίο τέταρτο του 20ου αιώνα, που μελέτησαν την αρχέγονη αρχιτεκτονική των Dogon και την οδήγησαν σε πρωτοπόρες αρχιτεκτονικές λύσεις.

Εδώ φαίνεται πως το παρελθόν μπορεί να γονιμοποιήσει το μέλλον.

του Van Eyck στο Amsterdam και το συγκρότημα γραφείων του H. Herrberger στο Apeldoorn.

Και τα τρία συγκροτούνται από την αναγωγή της κάτοψης σε ομοειδή γεωμετρικά σχήματα.

Οι δύο τελευταίοι μάλιστα ανήκουν στο κίνημα των Ολλανδών στρουκτουραλιστών.

Ένα από τα σημαντικότερα κινήματα ανανέωσης της μοντέρνας αρχιτεκτονικής στο τελευταίο τέταρτο του 20ου αιώνα, που μελέτησαν την αρχέγονη αρχιτεκτονική των Dogon και την οδήγησαν σε πρωτοπόρες αρχιτεκτονικές λύσεις.

Εδώ φαίνεται πως το παρελθόν μπορεί να γονιμοποιήσει το μέλλον.

Συμπλήρωμα των οικισμών είναι η συμβολική αναπαράσταση των μύθων όπως εδώ.

105

Συμπλήρωμα των οικισμών είναι η συμβολική αναπαράσταση των μύθων όπως εδώ.

Αυτή η αναπαράσταση μεταφέρεται και στις πόρτες και τα έπιπλα και τους τοίχους των κατοικιών.

Αυτή η αναπαράσταση μεταφέρεται και στις πόρτες και τα έπιπλα και τους τοίχους των κατοικιών.

Αυτή η αναπαράσταση μεταφέρεται και στις πόρτες και τα έπιπλα και τους τοίχους των κατοικιών.

Η Sangha είναι η πρωτεύουσα των Dogon. Μία πόλη από πυλό με πυκνή δόμηση και αίθρια, όπου εκτυλίσσεται η καθημερινότητα των κατοίκων.

110

Η Sangha είναι η πρωτεύουσα των Dogon. Μία πόλη από πυλό με πυκνή δόμηση και αίθρια, όπου εκτυλίσσεται η καθημερινότητα των κατοίκων.

Με ελάχιστα ανοίγματα στο μέτωπο του δρόμου.

112

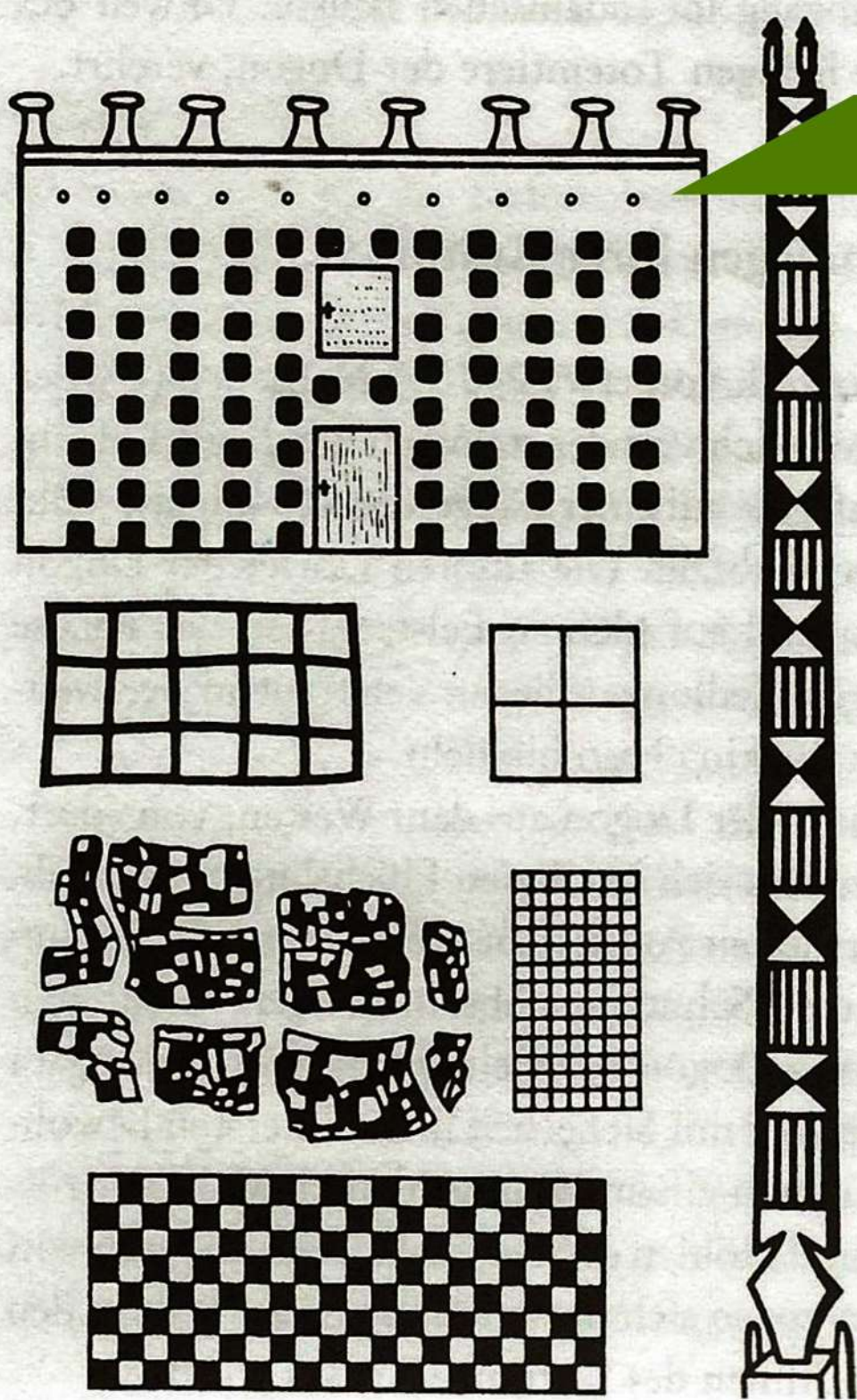
Εδώ βρίσκεται και το πρυτανείο ή το καφενείο ή το δημαρχείο όπου συνεδριάζουν οι πρεσβύτεροι. Ένα χαμηλό υπόστεγο με τεράστια στέγη.

Διάτρητες όψεις γεμίζουν από συμβολικά εκθέματα που θυμίζουν το πέρασμα των προγόνων.

Διάτρητες όψεις γεμίζουν από συμβολικά εκθέματα που θυμίζουν το πέρασμα των προγόνων.

Η ευρυματικότητα των μορφών από ένα και μόνο υλικό, τον πύλο, είναι εντυπωσιακή.

120

Αλλά και τα μικρά χωράφια και οι συμβολικές χαράξεις ακολουθούν,
το ίδιο σύστημα.

121

Αλλά και τα μικρά χωράφια και οι συμβολικές χαράξεις ακολουθούν,
το ίδιο σύστημα.

122

Αλλά και τα μικρά χωράφια και οι συμβολικές χαράξεις ακολουθούν, το ίδιο σύστημα.

Στις παρυφές της πόλης μία συστάδα από το συμβολικό δέντρο
Baobab.

124

Και η αγορά όπου μία φορά την εβδομάδα συγκεντρώνονται οι κάτοικοι από τα γύρω χωριά για να πουλήσουν τα προϊόντα τους.

125

Υποτυπώδη κτίσματα που ζωντανεύουν από την πολύχρωμη παρουσία των κατοίκων. Η αρχιτεκτονική είναι ένα δοχείο ζωής που συμπληρώνεται από το περιεχόμενο των ανθρώπων.

Και η αγορά όπου μία φορά την εβδομάδα συγκεντρώνονται οι κάτοικοι από τα γύρω χωριά για να πουλήσουν τα προϊόντα τους.

126

Υποτυπώδη κτίσματα που ζωντανεύουν από την πολύχρωμη παρουσία των κατοίκων. Η αρχιτεκτονική είναι ένα δοχείο ζωής που συμπληρώνεται από το περιεχόμενο των ανθρώπων.

Και η αγορά όπου μία φορά την εβδομάδα συγκεντρώνονται οι κάτοικοι από τα γύρω χωριά για να πουλήσουν τα προϊόντα τους.

127

Υποτυπώδη κτίσματα που ζωντανεύουν από την πολύχρωμη παρουσία των κατοίκων. Η αρχιτεκτονική είναι ένα δοχείο ζωής που συμπληρώνεται από το περιεχόμενο των ανθρώπων.

Και η αγορά όπου μία φορά την εβδομάδα συγκεντρώνονται οι κάτοικοι από τα γύρω χωριά για να πουλήσουν τα προϊόντα τους.

128

Υποτυπώδη κτίσματα που ζωντανεύουν από την πολύχρωμη παρουσία των κατοίκων. Η αρχιτεκτονική είναι ένα δοχείο ζωής που συμπληρώνεται από το περιεχόμενο των ανθρώπων.

Και η αγορά όπου μία φορά την εβδομάδα συγκεντρώνονται οι κάτοικοι από τα γύρω χωριά για να πουλήσουν τα προϊόντα τους.

129

Υποτυπώδη κτίσματα που ζωντανεύουν από την πολύχρωμη παρουσία των κατοίκων. Η αρχιτεκτονική είναι ένα δοχείο ζωής που συμπληρώνεται από το περιεχόμενο των ανθρώπων.

Και η αγορά όπου μία φορά την εβδομάδα συγκεντρώνονται οι κάτοικοι από τα γύρω χωριά για να πουλήσουν τα προϊόντα τους.

130

Υποτυπώδη κτίσματα που ζωντανεύουν από την πολύχρωμη παρουσία των κατοίκων. Η αρχιτεκτονική είναι ένα δοχείο ζωής που συμπληρώνεται από το περιεχόμενο των ανθρώπων.

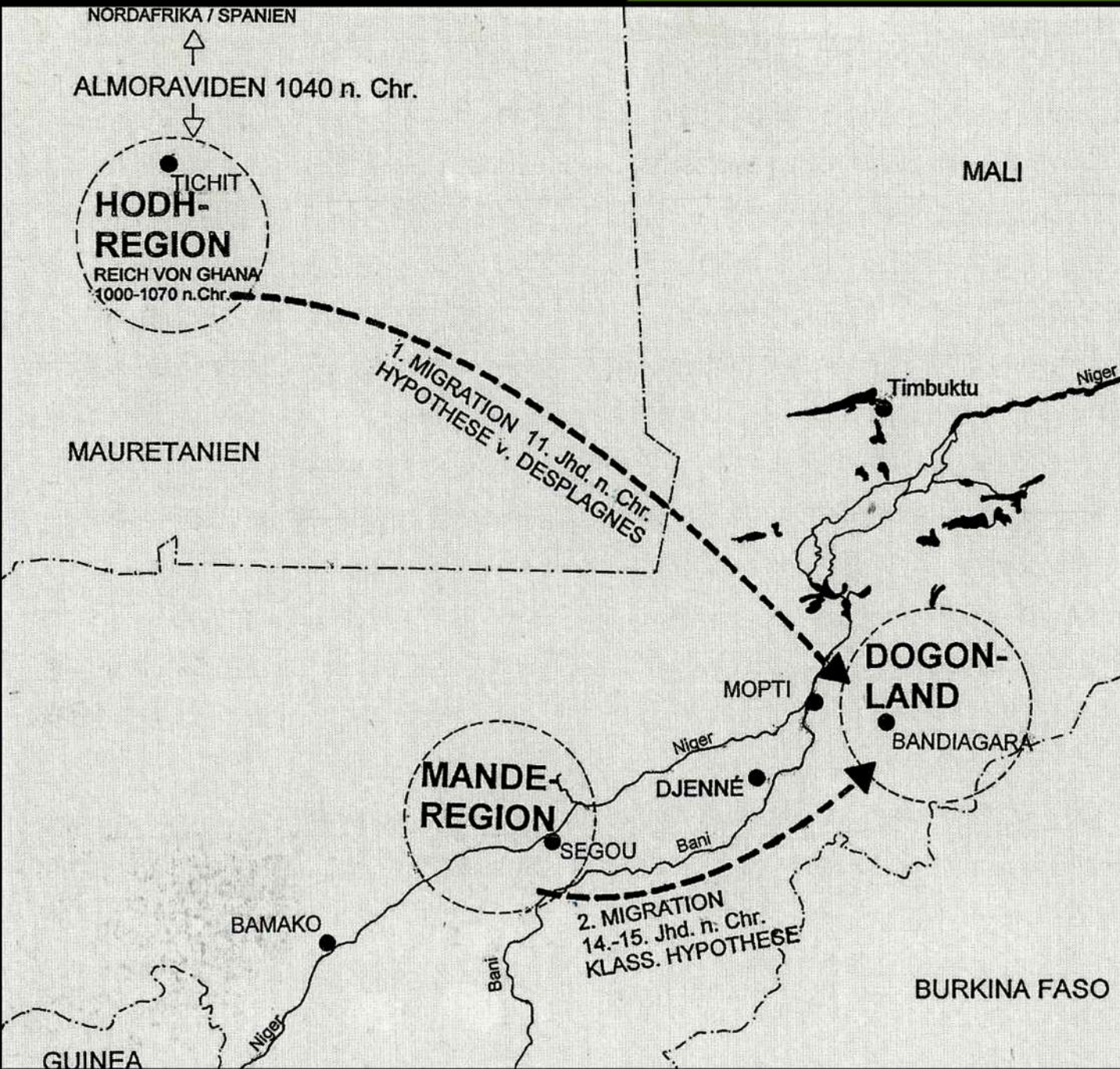

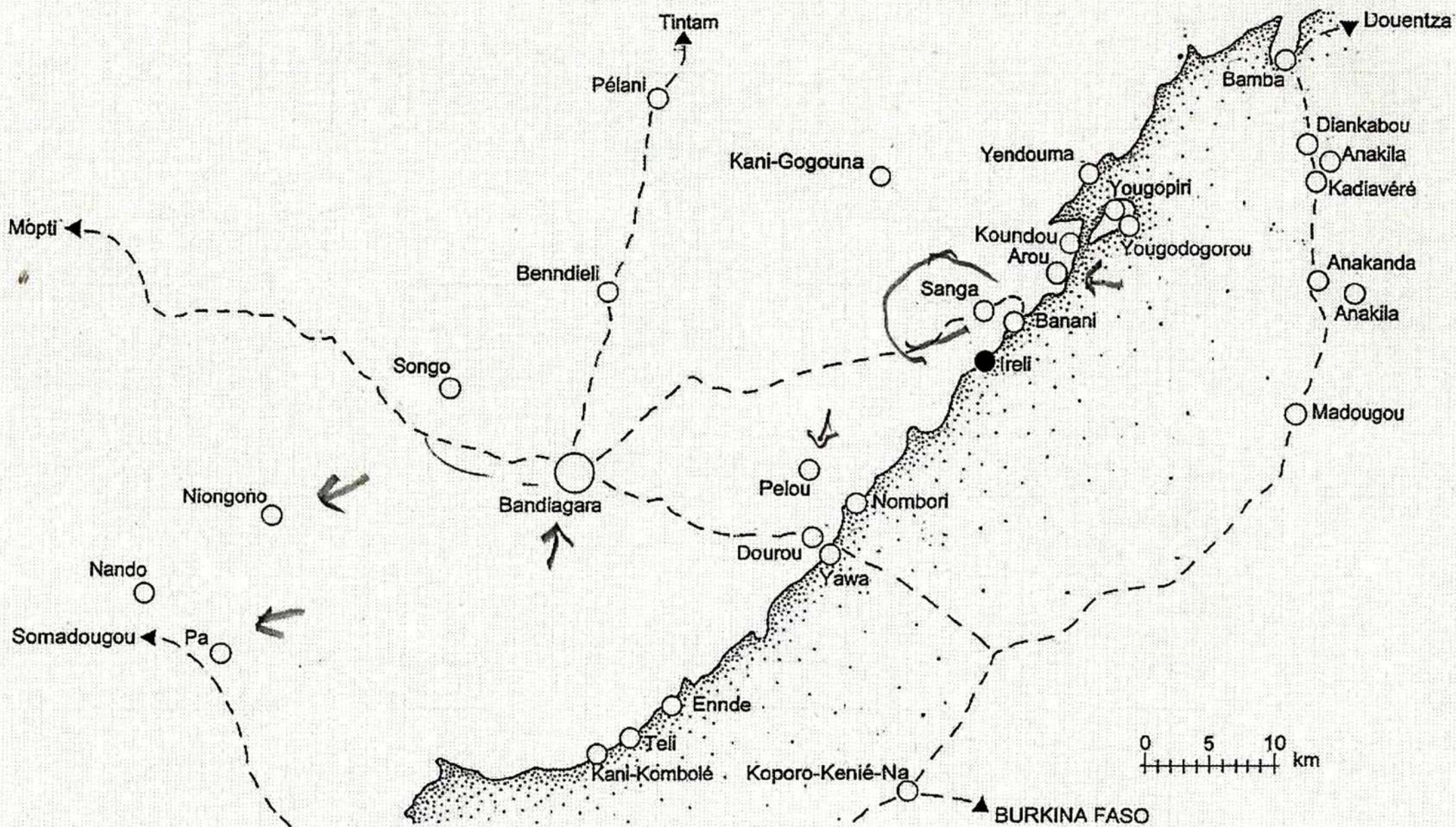
Στην άλλη μεριά της πόλης βρίσκονται οι αγροί. Έδαφος και κτίρια από το ίδιο υλικό, το χώμα.

Στην άλλη μεριά της πόλης βρίσκονται οι αγροί. Έδαφος και κτίρια από το ίδιο υλικό, το χώμα.

Οδοιπορικό: Χάρτης και εικόνα από τον γκρεμό Falaise που επεκτείνεται για δεκάδες χιλιόμετρα μ'ένα ύψος που φτάνει τα 100 μέτρα.

Οδοιπορικό: Χάρτης και εικόνα από τον γκρεμό Falaise που επεκτείνεται για δεκάδες χιλιόμετρα μ'ένα ύψος που φτάνει τα 100 μέτρα.

Οδοιπορικό: Χάρτης και εικόνα από τον γκρεμό Falaise που επεκτείνεται για δεκάδες χιλιόμετρα μ'ένα ύψος που φτάνει τα 100 μέτρα.

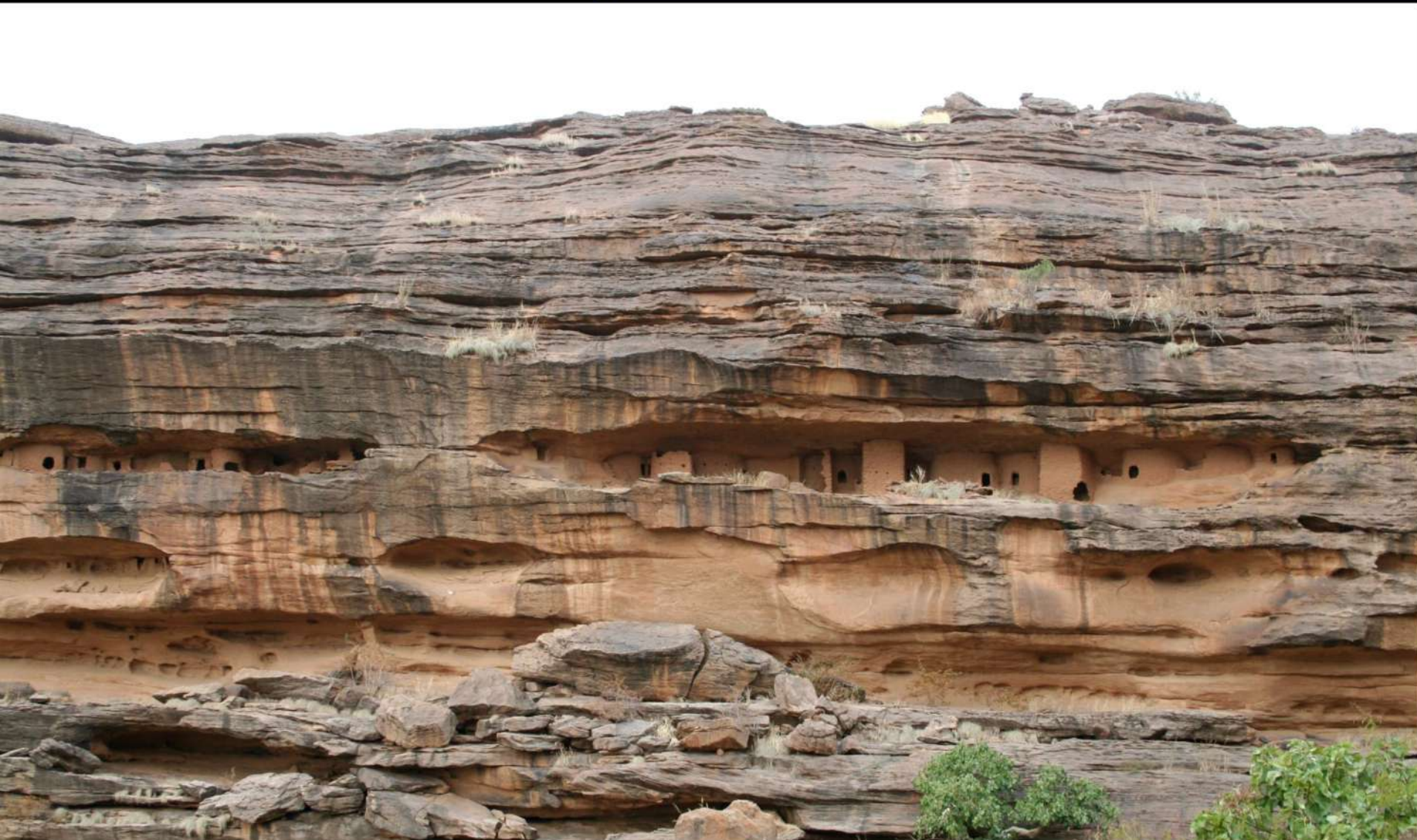

Οδοιπορικό: Χάρτης και εικόνα από τον γκρεμό Falaise που επεκτείνεται για δεκάδες χιλιόμετρα μ'ένα ύψος που φτάνει τα 100 μέτρα.

Φιλοξενεί τους πρώτους οικισμούς των Tellem προγόνων των Dogon, σκαμμένους στα βράχια.

139

Το δέντρο Βαοβαβ μπορεί να ευδοκιμήσει ακόμα και σε ξηρασία και σε αντίξοες συνθήκες. Έτσι δικαιολογείται και η συμβολική του διάσταση.

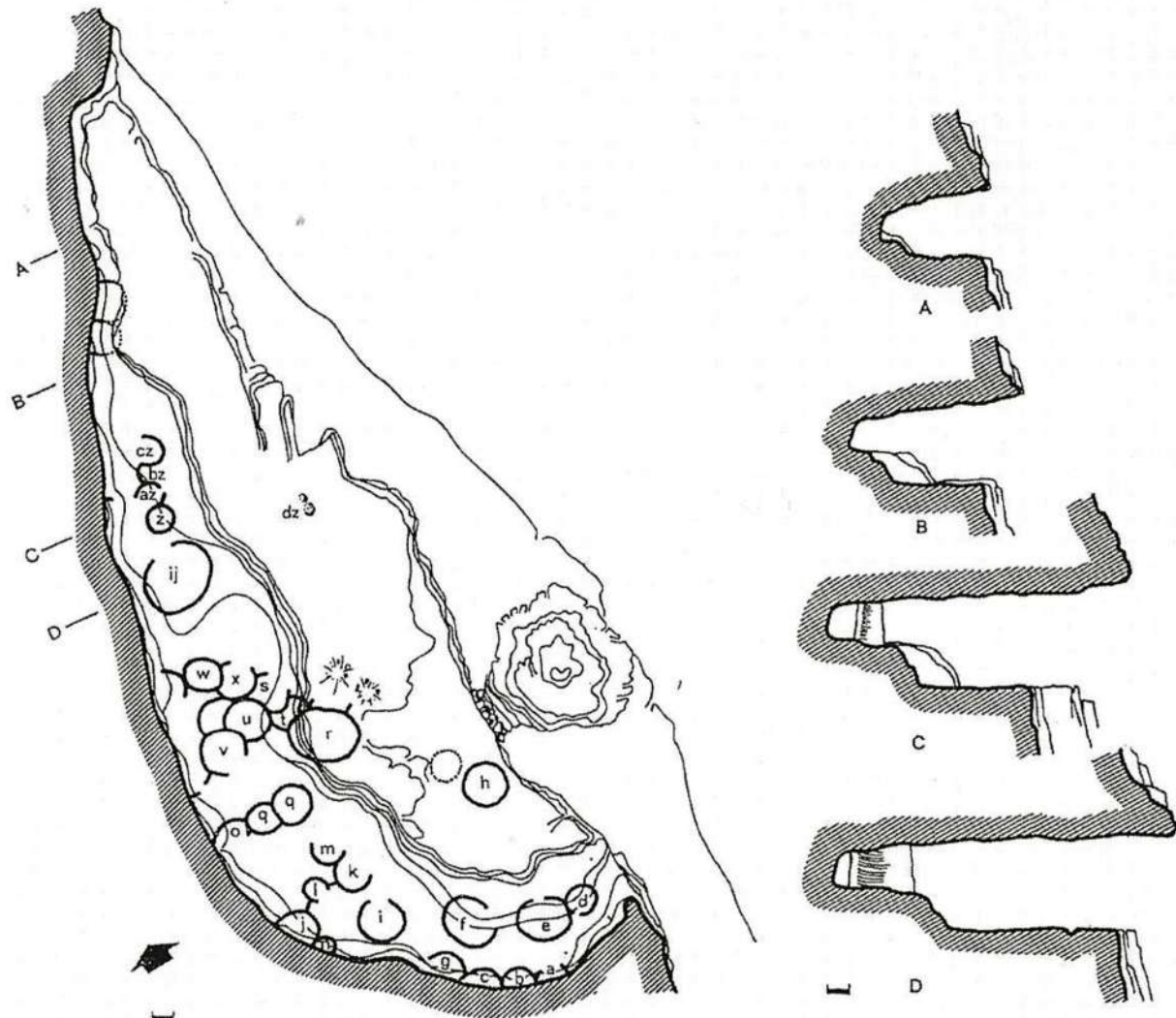
Η μικρή μας παρέα με τους ντόπιους ξεναγούς μας στα δύσβατα μονοπάτια του γκρεμού.

141

Μέσα στα βράχια του γκρεμού από τις οργανικές μορφές της φύσης, αναδύεται η γεωμετρία της αρχιτεκτονικής. Ένα εντυπωσιακό αδιαίρετο σύνολο.

Μέσα στα βράχια του γκρεμού από τις οργανικές μορφές της φύσης, αναδύεται η γεωμετρία της αρχιτεκτονικής. Ένα εντυπωσιακό αδιαίρετο σύνολο.

Μέσα στα βράχια του γκρεμού από τις οργανικές μορφές της φύσης, αναδύεται η γεωμετρία της αρχιτεκτονικής. Ένα εντυπωσιακό αδιαίρετο σύνολο.

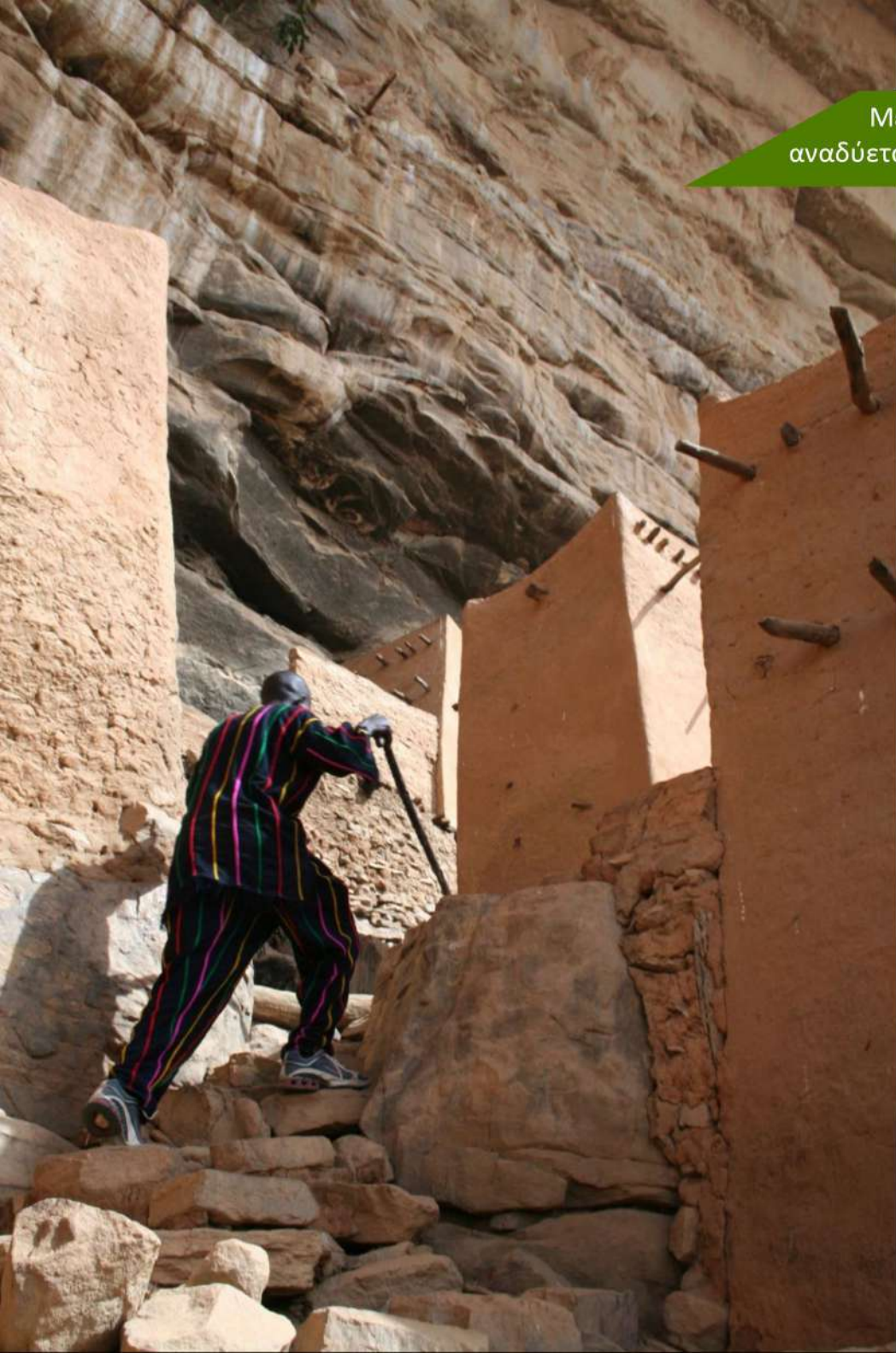
147

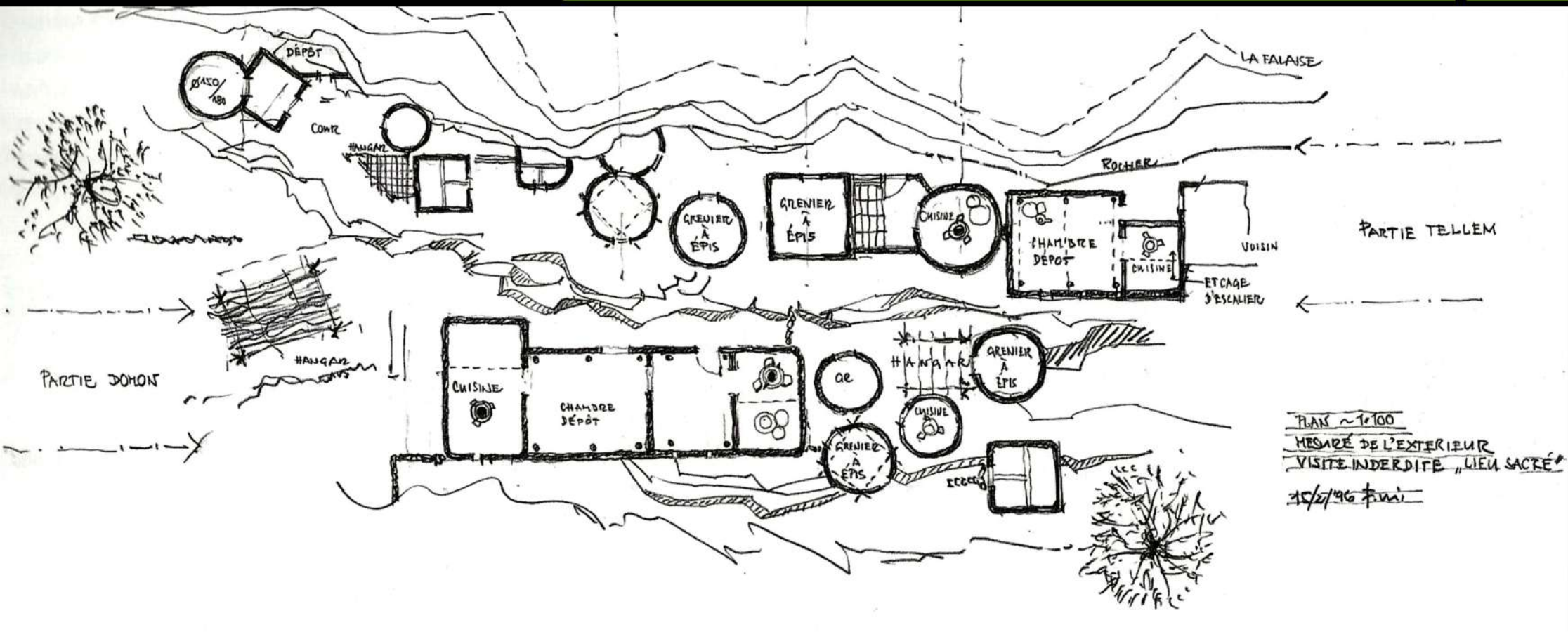

Μέσα στα βράχια του γκρεμού από τις οργανικές μορφές της φύσης, αναδύεται η γεωμετρία της αρχιτεκτονικής. Ένα εντυπωσιακό αδιαίρετο σύνολο.

Μέσα στα βράχια του γκρεμού από τις οργανικές μορφές της φύσης, αναδύεται η γεωμετρία της αρχιτεκτονικής. Ένα εντυπωσιακό αδιαίρετο σύνολο.

Σχέδιο. Οι οικισμοί αναπτύσσονται γραμμικά λόγω στενότητας του πλατό.

Σχέδιο. Οι οικισμοί αναπτύσσονται γραμμικά λόγω στενότητας του πλατό.

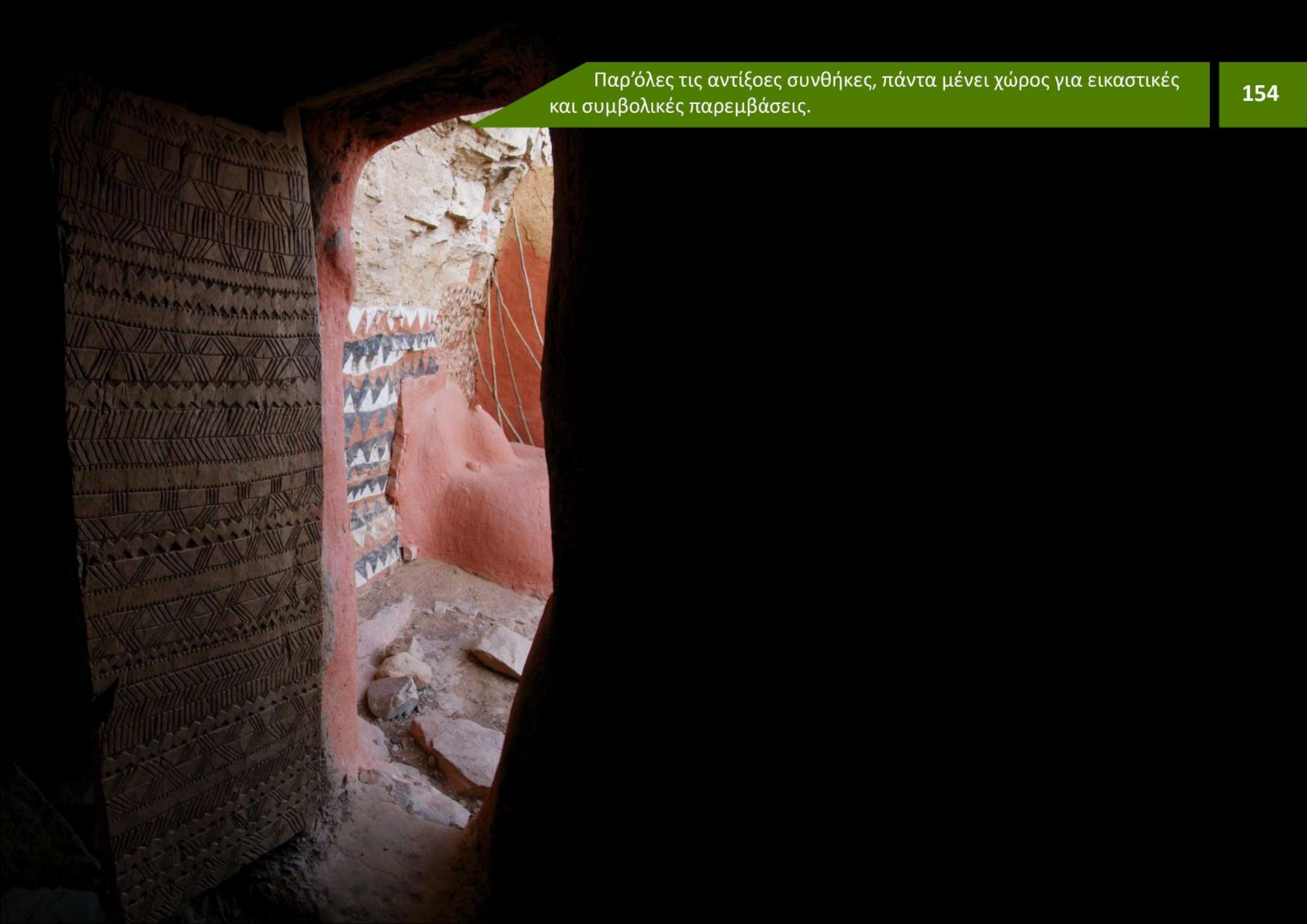

Παρόλες τις αντίξοες συνθήκες, πάντα μένει χώρος για εικαστικές και συμβολικές παρεμβάσεις.

153

Παρόλες τις αντίξοες συνθήκες, πάντα μένει χώρος για εικαστικές και συμβολικές παρεμβάσεις.

Παρόλες τις αντίξοες συνθήκες, πάντα μένει χώρος για εικαστικές και συμβολικές παρεμβάσεις.

155

Οι οικισμοί εμφανίζουν μία εντυπωσιακή συνθετική δομή από την επανάληψη του ίδιου γεωμετρικού στοιχείου, του κύκλου και του τετραγώνου, σε ευρυματικούς συνδιασμούς.

Οι οικισμοί εμφανίζουν μία εντυπωσιακή συνθετική δομή από την επανάληψη του ίδιου γεωμετρικού στοιχείου, του κύκλου και του τετραγώνου, σε ευρυματικούς συνδιασμούς.

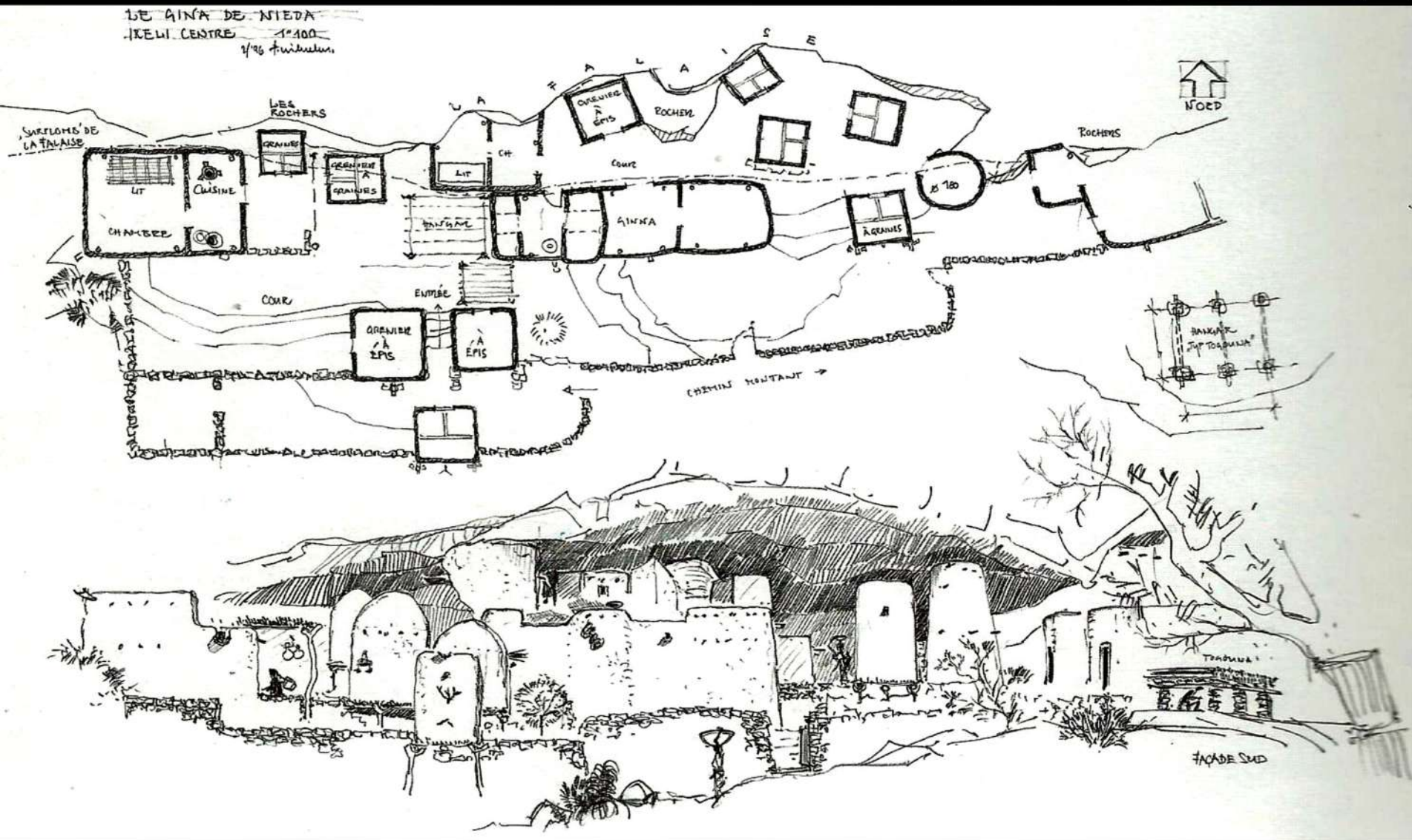

Οι οικισμοί εμφανίζουν μία εντυπωσιακή συνθετική δομή από την επανάληψη του ίδιου γεωμετρικού στοιχείου, του κύκλου και του τετραγώνου, σε ευρυματικούς συνδιασμούς.

Οι οικισμοί εμφανίζουν μία εντυπωσιακή συνθετική δομή από την επανάληψη του ίδιου γεωμετρικού στοιχείου, του κύκλου και του

τετραγώνου, σε ευρυσματικούς συνδιασμούς.

Οι οικισμοί εμφανίζουν μία εντυπωσιακή συνθετική δομή από την επανάληψη του ίδιου γεωμετρικού στοιχείου, του κύκλου και του τετραγώνου, σε ευρυματικούς συνδιασμούς.

Αργότερα όταν οι κίνδυνοι από επιδρομές εξέλιπαν, οι οικισμοί κατέβηκαν στην πεδιάδα της Bandiagara όπου διατηρούνται και σήμερα.

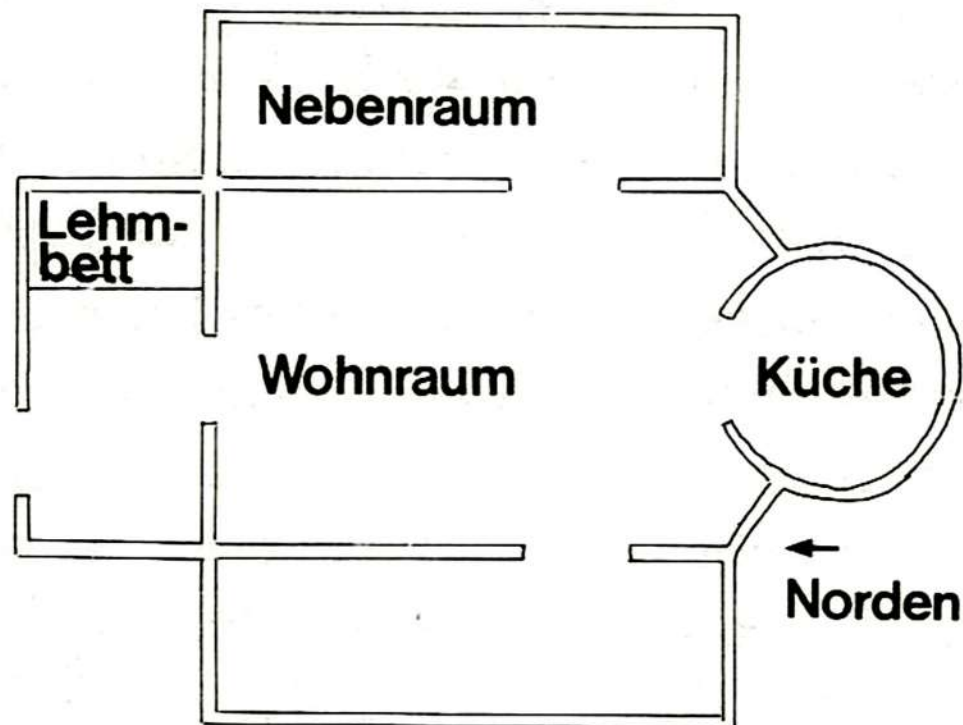
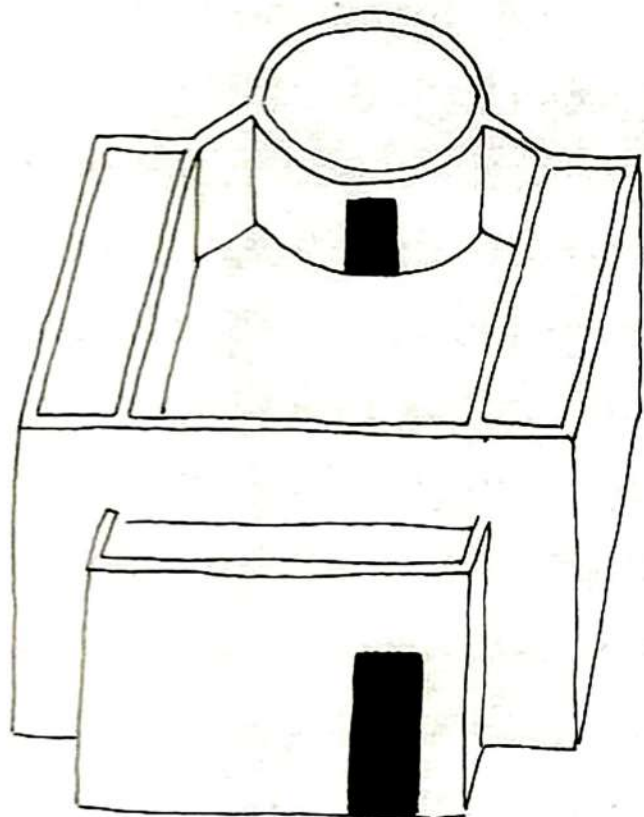

Αργότερα όταν οι κίνδυνοι από επιδρομές εξέλιπαν, οι οικισμοί κατέβηκαν στην πεδιάδα της Bandiagara όπου διατηρούνται και σήμερα.

Αργότερα όταν οι κίνδυνοι από επιδρομές εξέλιπαν, οι οικισμοί κατέβηκαν στην πεδιάδα της Bandiagara όπου διατηρούνται και σήμερα.

Ο χώρος συνάντησης των πρεσβύτερων , το βουλευτήριο, το
πρυτανείο ή το αντίστοιχο καφενείο είναι ένα χαμηλό υπόστεγο με παχιά

167

στέγη για ηλιοπροστασία, που δεσπόζει στο κέντρο του οικισμού.
Τα υποστυλώματα του συχνά φέρουν συμβολικό διάκοσμο.

Ο χώρος συνάντησης των πρεσβύτερων , το βουλευτήριο, το πρυτανείο ή το αντίστοιχο καφενείο είναι ένα χαμηλό υπόστεγο με παχιά

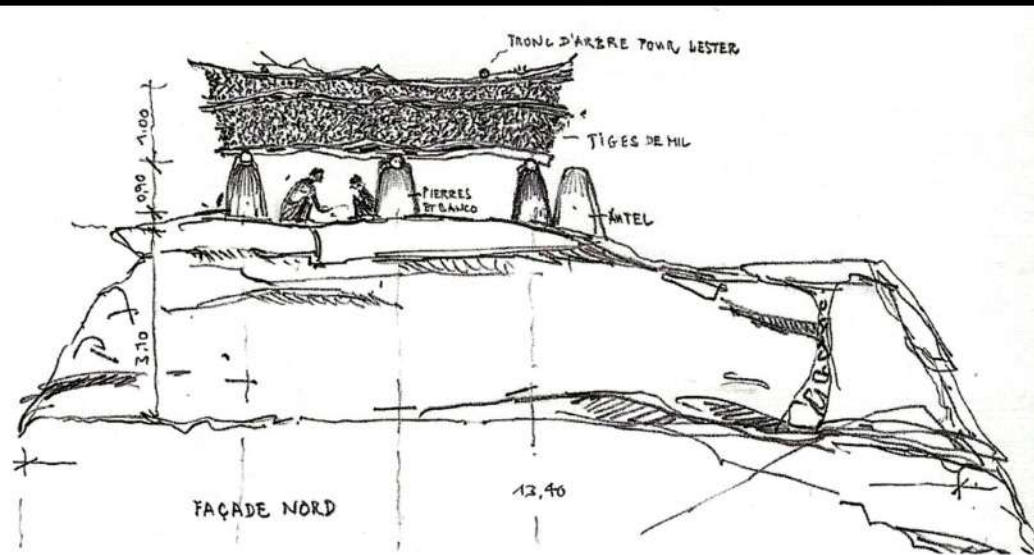
168

στέγη για ηλιοπροστασία, που δεσπόζει στο κέντρο του οικισμού. Τα υποστυλώματα του συχνά φέρουν συμβολικό διάκοσμο.

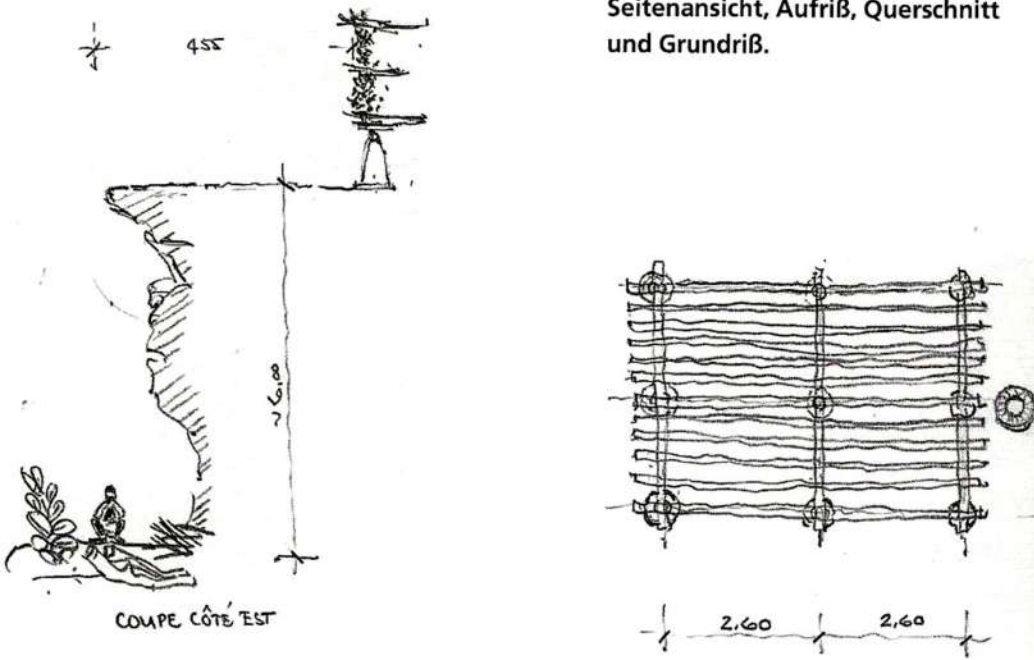

Ο χώρος συνάντησης των πρεσβύτερων, το βουλευτήριο, το πρυτανείο ή το αντίστοιχο καφενείο είναι ένα χαμηλό υπόστεγο με παχιά

στέγη για ηλιοπροστασία, που δεσπόζει στο κέντρο του οικισμού. Τα υποστυλώματα του συχνά φέρουν συμβολικό διάκοσμο.

Die Toguna von Ireli-West,
Seitenansicht, Aufriß, Querschnitt
und Grundriß.

Ο χώρος συνάντησης των πρεσβύτερων , το βουλευτήριο, το πρυτανείο ή το αντίστοιχο καφενείο είναι ένα χαμηλό υπόστεγο με παχιά

στέγη για ηλιοπροστασία, που δεσπόζει στο κέντρο του οικισμού. Τα υποστυλώματα του συχνά φέρουν συμβολικό διάκοσμο.

Ο χώρος συνάντησης των πρεσβύτερων , το βουλευτήριο, το πρυτανείο ή το αντίστοιχο καφενείο είναι ένα χαμηλό υπόστεγο με παχιά

στέγη για ηλιοπροστασία, που δεσπόζει στο κέντρο του οικισμού. Τα υποστυλώματα του συχνά φέρουν συμβολικό διάκοσμο.

Ο χώρος συνάντησης των πρεσβύτερων , το βουλευτήριο, το πρυτανείο ή το αντίστοιχο καφενείο είναι ένα χαμηλό υπόστεγο με παχιά

στέγη για ηλιοπροστασία, που δεσπόζει στο κέντρο του οικισμού. Τα υποστυλώματα του συχνά φέρουν συμβολικό διάκοσμο.

Συγκριτική παράθεση παλαιότερων οικισμών στον γκρεμό (Falaise) και νεότερων στην πεδιάδα της Bandiagara.

Εδώ δεν υπάρχει στενότητα χώρου. Οι αυλές είναι μεγάλες και τα κτίρια μπορούν να διαταχθούν ελεύθερα γύρω από αυτές. Παρ' όλα αυτά διατηρείται η αναγωγή των κτισμάτων σε καθαρά γεωμετρικά σχήματα, τον κύβο και τον κώνο.

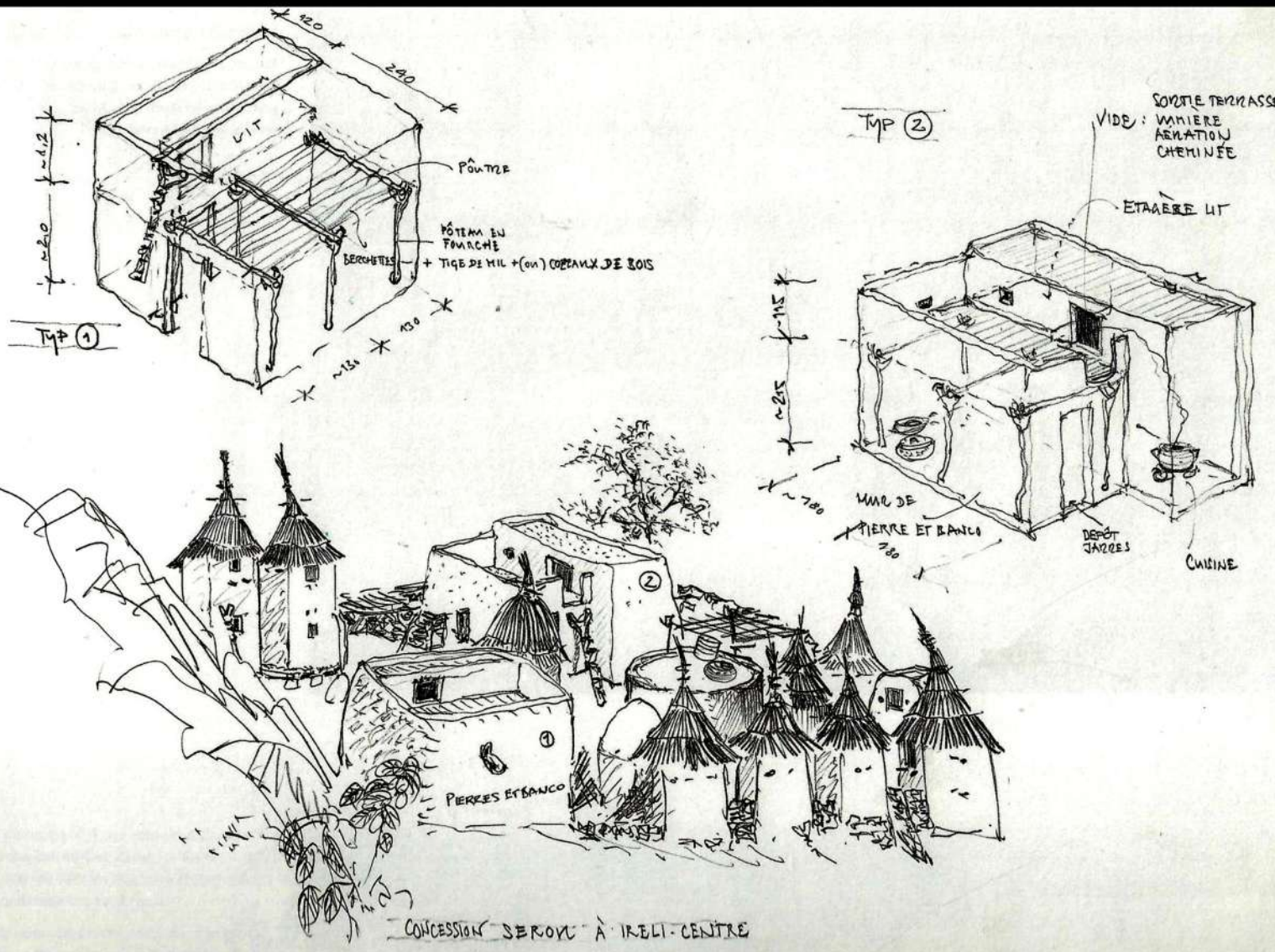
Εδώ δεν υπάρχει στενότητα χώρου. Οι αυλές είναι μεγάλες και τα κτίρια μπορούν να διαταχθούν ελεύθερα γύρω από αυτές. Παρ' όλα αυτά

διατηρείται η αναγωγή των κτισμάτων σε καθαρά γεωμετρικά σχήματα, τον κύβο και τον κώνο.

Εδώ δεν υπάρχει στενότητα χώρου. Οι αυλές είναι μεγάλες και τα κτίρια μπορούν να διαταχθούν ελεύθερα γύρω από αυτές. Παρ' όλα αυτά

διατηρείται η αναγωγή των κτισμάτων σε καθαρά γεωμετρικά σχήματα, τον κύβο και τον κώνο.

Τόπος εργασίας και συνάντησης οι αυλές, ο δρόμος και το υπόστεγο.

186

Με ευτελή μέσα, με κλαριά δημιουργείται ένα υπόστεγο που συμπληρώνει την κατοικία.

Συλλογική εργασία εκτός οικισμού όπου οι γυναίκες συναντιούνται για να κοπανήσουν κεχρί.

189

Κοντά στην λίμνη με το τζαμί και τους άντρες να κατασκευάζουν
πλήθες.

190

Κοντά στην λίμνη με το τζαμί και τους άντρες να κατασκευάζουν πλήθες.

191

Ένα πρόσφατο σχετικά τζαμί που διατηρεί αλλά και παραλλάσει στοιχεία της παράδοσης για να καταλήξει σε μία πρωτότυπη αρχιτεκτονική από λάσπη.

Ένα πρόσφατο σχετικά τζαμί που διατηρεί αλλά και παραλλάσει στοιχεία της παράδοσης για να καταλήξει σε μία πρωτότυπη αρχιτεκτονική από λάσπη.

Ένα πρόσφατο σχετικά τζαμί που διατηρεί αλλά και παραλλάσει στοιχεία της παράδοσης για να καταλήξει σε μία πρωτότυπη αρχιτεκτονική από λάσπη.

194

Μάσκες και χώροι τελετουργικοί με αυτοσχέδιες και πολύχρωμες ενδυμασίες σ' ένα πλάτωμα του οικισμού όπου οι κάτοικοι έχουν

σκαρφαλώσει ακόμα και στις στέγες για να παρακολουθήσουν. Εδώ το θέαμα συνδιάζεται μ' ένα συμβολισμό που συναντάμε σε πολλές πράξεις των Dogon.

Μάσκες και χώροι τελετουργικοί με αυτοσχέδιες και πολύχρωμες ενδυμασίες σ' ένα πλάτωμα του οικισμού όπου οι κάτοικοι έχουν

σκαρφαλώσει ακόμα και στις στέγες για να παρακολουθήσουν. Εδώ το θέαμα συνδιάζεται μ' ένα συμβολισμό που συναντάμε σε πολλές πράξεις των Dogon.

Μάσκες και χώροι τελετουργικοί με αυτοσχέδιες και πολύχρωμες ενδυμασίες σ' ένα πλάτωμα του οικισμού όπου οι κάτοικοι έχουν

197

σκαρφαλώσει ακόμα και στις στέγες για να παρακολουθήσουν. Εδώ το θέαμα συνδιάζεται μ' ένα συμβολισμό που συναντάμε σε πολλές πράξεις των Dogon.

Μάσκες και χώροι τελετουργικοί με αυτοσχέδιες και πολύχρωμες ενδυμασίες σ' ένα πλάτωμα του οικισμού όπου οι κάτοικοι έχουν

σκαρφαλώσει ακόμα και στις στέγες για να παρακολουθήσουν. Εδώ το θέαμα συνδιάζεται μ' ένα συμβολισμό που συναντάμε σε πολλές πράξεις των Dogon.

Μάσκες και χώροι τελετουργικοί με αυτοσχέδιες και πολύχρωμες ενδυμασίες σ' ένα πλάτωμα του οικισμού όπου οι κάτοικοι έχουν

199

σκαρφαλώσει ακόμα και στις στέγες για να παρακολουθήσουν. Εδώ το θέαμα συνδιάζεται μ' ένα συμβολισμό που συναντάμε σε πολλές πράξεις των Dogon.

Το Τιερελε είναι ένα από τα ζωγραφιστά χωριά της περιοχής στην νότια Burkina Faso.

204

Το Tierpele είναι ένα από τα ζωγραφιστά χωριά της περιοχής στην νότια Burkina Faso.

205

Όλοι οι κάτοικοι συμμετέχουν στην διατήρηση και ανακαίνιση του διάκοσμου των κτιρίων κάθε χρόνο.

Όλοι οι κάτοικοι συμμετέχουν στην διατήρηση και ανακαίνιση του διάκοσμου των κτιρίων κάθε χρόνο.

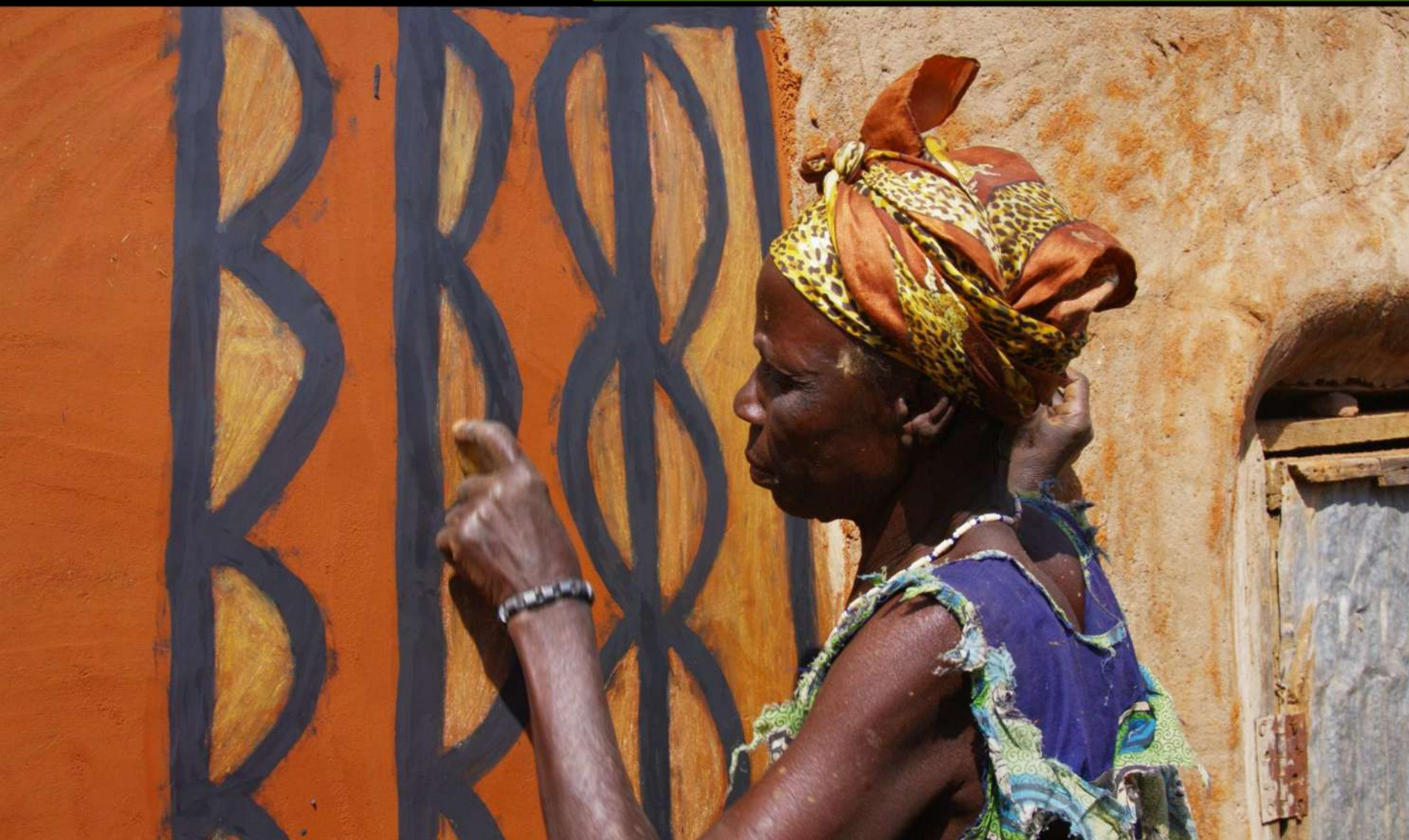
207

Όλοι οι κάτοικοι συμμετέχουν στην διατήρηση και ανακαίνιση του διάκοσμου των κτιρίων κάθε χρόνο.

Όλοι οι κάτοικοι συμμετέχουν στην διατήρηση και ανακαίνιση του διάκοσμου των κτιρίων κάθε χρόνο.

Εδώ η αρχιτεκτονική είναι ταυτόχρονα και ένα εικαστικό γεγονός. Δεν αφορά μόνο σημειακές παρεμβάσεις, αλλά μετατρέπει ολόκληρο τον οικισμό

210

σε έργο τέχνης. Το ερώτημα που ανακύπτει είναι: Πως κατάφεραν οι κάτοικοι με απλά μέσα να δημιουργήσουν αυτό το εντυπωσιακό αποτέλεσμα. Ίσως η σκέψη του καινοτόμου καλλιτέχνη της εποχής μας Josef Boys να δίνει την εξήγηση. Ότι κάθε άνθρωπος έχει δημιουργικές ικανότητες που κάτω από κατάλληλες συνθήκες μπορεί να αναπτύξει.

Εδώ η αρχιτεκτονική είναι ταυτόχρονα και ένα εικαστικό γεγονός. Δεν αφορά μόνο σημειακές παρεμβάσεις, αλλά μετατρέπει ολόκληρο τον οικισμό

211

σε έργο τέχνης. Το ερώτημα που ανακύπτει είναι: Πως κατάφεραν οι κάτοικοι με απλά μέσα να δημιουργήσουν αυτό το εντυπωσιακό αποτέλεσμα. Ίσως η σκέψη του καινοτόμου καλλιτέχνη της εποχής μας Josef Boys να δίνει την εξήγηση. Ότι κάθε άνθρωπος έχει δημιουργικές ικανότητες που κάτω από κατάλληλες συνθήκες μπορεί να αναπτύξει.

Εδώ η αρχιτεκτονική είναι ταυτόχρονα και ένα εικαστικό γεγονός. Δεν αφορά μόνο σημειακές παρεμβάσεις, αλλά μετατρέπει ολόκληρο τον οικισμό

212

σε έργο τέχνης. Το ερώτημα που ανακύπτει είναι: Πως κατάφεραν οι κάτοικοι με απλά μέσα να δημιουργήσουν αυτό το εντυπωσιακό αποτέλεσμα. Ίσως η σκέψη του καινοτόμου καλλιτέχνη της εποχής μας Josef Boys να δίνει την εξήγηση. Ότι κάθε άνθρωπος έχει δημιουργικές ικανότητες που κάτω από κατάλληλες συνθήκες μπορεί να αναπτύξει.

Εδώ η αρχιτεκτονική είναι ταυτόχρονα και ένα εικαστικό γεγονός. Δεν αφορά μόνο σημειακές παρεμβάσεις, αλλά μετατρέπει ολόκληρο τον οικισμό

213

σε έργο τέχνης. Το ερώτημα που ανακύπτει είναι: Πως κατάφεραν οι κάτοικοι με απλά μέσα να δημιουργήσουν αυτό το εντυπωσιακό αποτέλεσμα. Ίσως η σκέψη του καινοτόμου καλλιτέχνη της εποχής μας Josef Boys να δίνει την εξήγηση. Ότι κάθε άνθρωπος έχει δημιουργικές ικανότητες που κάτω από κατάλληλες συνθήκες μπορεί να αναπτύξει.

Εδώ η αρχιτεκτονική είναι ταυτόχρονα και ένα εικαστικό γεγονός. Δεν αφορά μόνο σημειακές παρεμβάσεις, αλλά μετατρέπει ολόκληρο τον οικισμό

214

σε έργο τέχνης. Το ερώτημα που ανακύπτει είναι: Πως κατάφεραν οι κάτοικοι με απλά μέσα να δημιουργήσουν αυτό το εντυπωσιακό αποτέλεσμα. Ίσως η σκέψη του καινοτόμου καλλιτέχνη της εποχής μας Josef Boys να δίνει την εξήγηση. Ότι κάθε άνθρωπος έχει δημιουργικές ικανότητες που κάτω από κατάλληλες συνθήκες μπορεί να αναπτύξει.

Εδώ η αρχιτεκτονική είναι ταυτόχρονα και ένα εικαστικό γεγονός. Δεν αφορά μόνο σημειακές παρεμβάσεις, αλλά μετατρέπει ολόκληρο τον οικισμό

215

σε έργο τέχνης. Το ερώτημα που ανακύπτει είναι: Πως κατάφεραν οι κάτοικοι με απλά μέσα να δημιουργήσουν αυτό το εντυπωσιακό αποτέλεσμα. Ίσως η σκέψη του καινοτόμου καλλιτέχνη της εποχής μας Josef Boys να δίνει την εξήγηση. Ότι κάθε άνθρωπος έχει δημιουργικές ικανότητες που κάτω από κατάλληλες συνθήκες μπορεί να αναπτύξει.

Εδώ η αρχιτεκτονική είναι ταυτόχρονα και ένα εικαστικό γεγονός. Δεν αφορά μόνο σημειακές παρεμβάσεις, αλλά μετατρέπει ολόκληρο τον οικισμό

216

σε έργο τέχνης. Το ερώτημα που ανακύπτει είναι: Πως κατάφεραν οι κάτοικοι με απλά μέσα να δημιουργήσουν αυτό το εντυπωσιακό αποτέλεσμα. Ίσως η σκέψη του καινοτόμου καλλιτέχνη της εποχής μας Josef Boys να δίνει την εξήγηση. Ότι κάθε άνθρωπος έχει δημιουργικές ικανότητες που κάτω από κατάλληλες συνθήκες μπορεί να αναπτύξει.

Εδώ η αρχιτεκτονική είναι ταυτόχρονα και ένα εικαστικό γεγονός. Δεν αφορά μόνο σημειακές παρεμβάσεις, αλλά μετατρέπει ολόκληρο τον οικισμό

217

σε έργο τέχνης. Το ερώτημα που ανακύπτει είναι: Πως κατάφεραν οι κάτοικοι με απλά μέσα να δημιουργήσουν αυτό το εντυπωσιακό αποτέλεσμα. Ίσως η σκέψη του καινοτόμου καλλιτέχνη της εποχής μας Josef Boys να δίνει την εξήγηση. Ότι κάθε άνθρωπος έχει δημιουργικές ικανότητες που κάτω από κατάλληλες συνθήκες μπορεί να αναπτύξει.

Εδώ η αρχιτεκτονική είναι ταυτόχρονα και ένα εικαστικό γεγονός. Δεν αφορά μόνο σημειακές παρεμβάσεις, αλλά μετατρέπει ολόκληρο τον οικισμό

218

σε έργο τέχνης. Το ερώτημα που ανακύπτει είναι: Πως κατάφεραν οι κάτοικοι με απλά μέσα να δημιουργήσουν αυτό το εντυπωσιακό αποτέλεσμα. Ίσως η σκέψη του καινοτόμου καλλιτέχνη της εποχής μας Josef Boys να δίνει την εξήγηση. Ότι κάθε άνθρωπος έχει δημιουργικές ικανότητες που κάτω από κατάλληλες συνθήκες μπορεί να αναπτύξει.

Εδώ η αρχιτεκτονική είναι ταυτόχρονα και ένα εικαστικό γεγονός. Δεν αφορά μόνο σημειακές παρεμβάσεις, αλλά μετατρέπει ολόκληρο τον οικισμό

219

σε έργο τέχνης. Το ερώτημα που ανακύπτει είναι: Πως κατάφεραν οι κάτοικοι με απλά μέσα να δημιουργήσουν αυτό το εντυπωσιακό αποτέλεσμα. Ίσως η σκέψη του καινοτόμου καλλιτέχνη της εποχής μας Josef Boys να δίνει την εξήγηση. Ότι κάθε άνθρωπος έχει δημιουργικές ικανότητες που κάτω από κατάλληλες συνθήκες μπορεί να αναπτύξει.

Η απλή και επαναλαμβανόμενη γεωμετρία των όγκων κρύβει υποτυπώδη αλλά και διακοσμημένα δωμάτια.

220

Η απλή και επαναλαμβανόμενη γεωμετρία των όγκων κρύβει υποτυπώδη αλλά και διακοσμημένα δωμάτια.

221

Η απλή και επαναλαμβανόμενη γεωμετρία των όγκων κρύβει υποτυπώδη αλλά και διακοσμημένα δωμάτια.

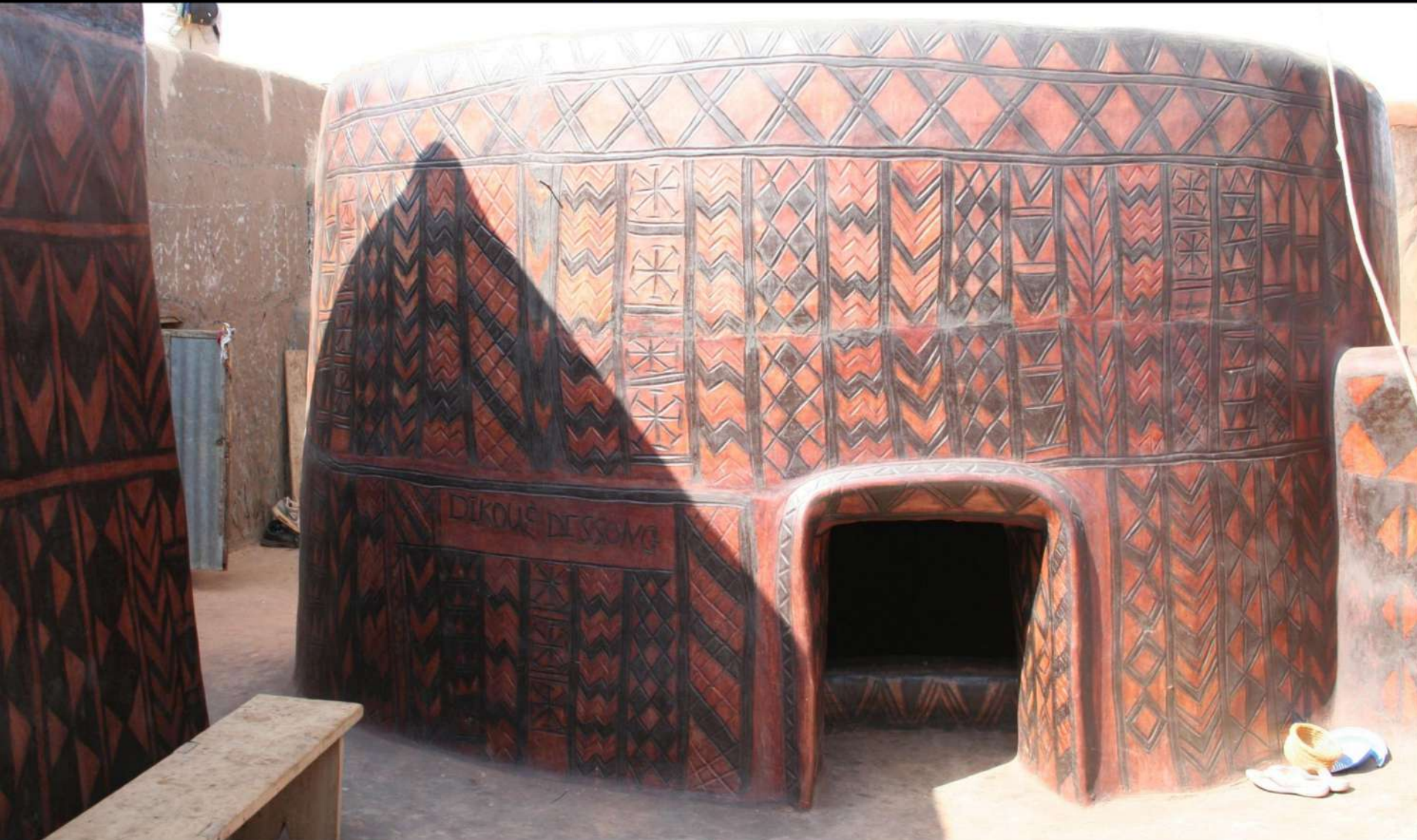
222

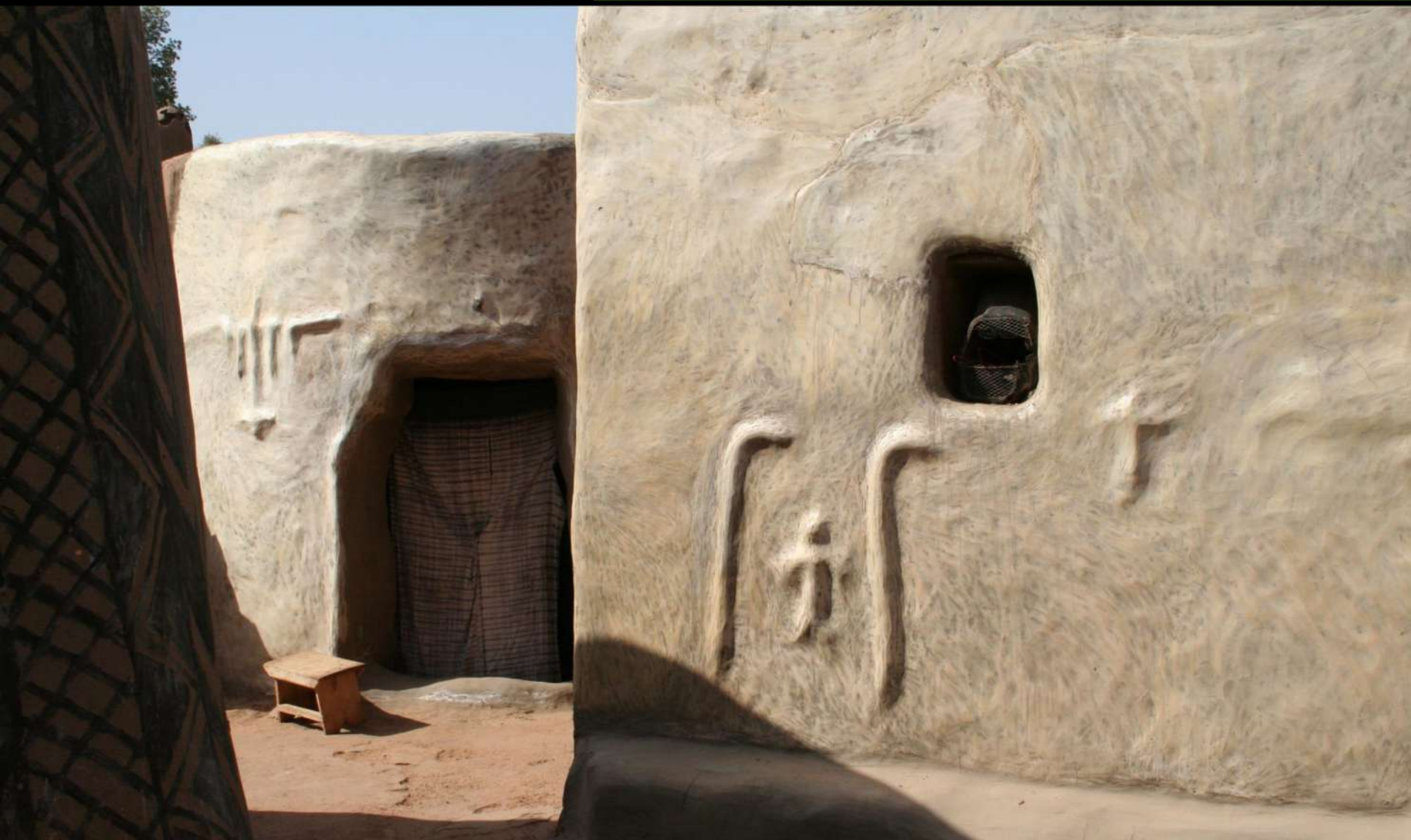

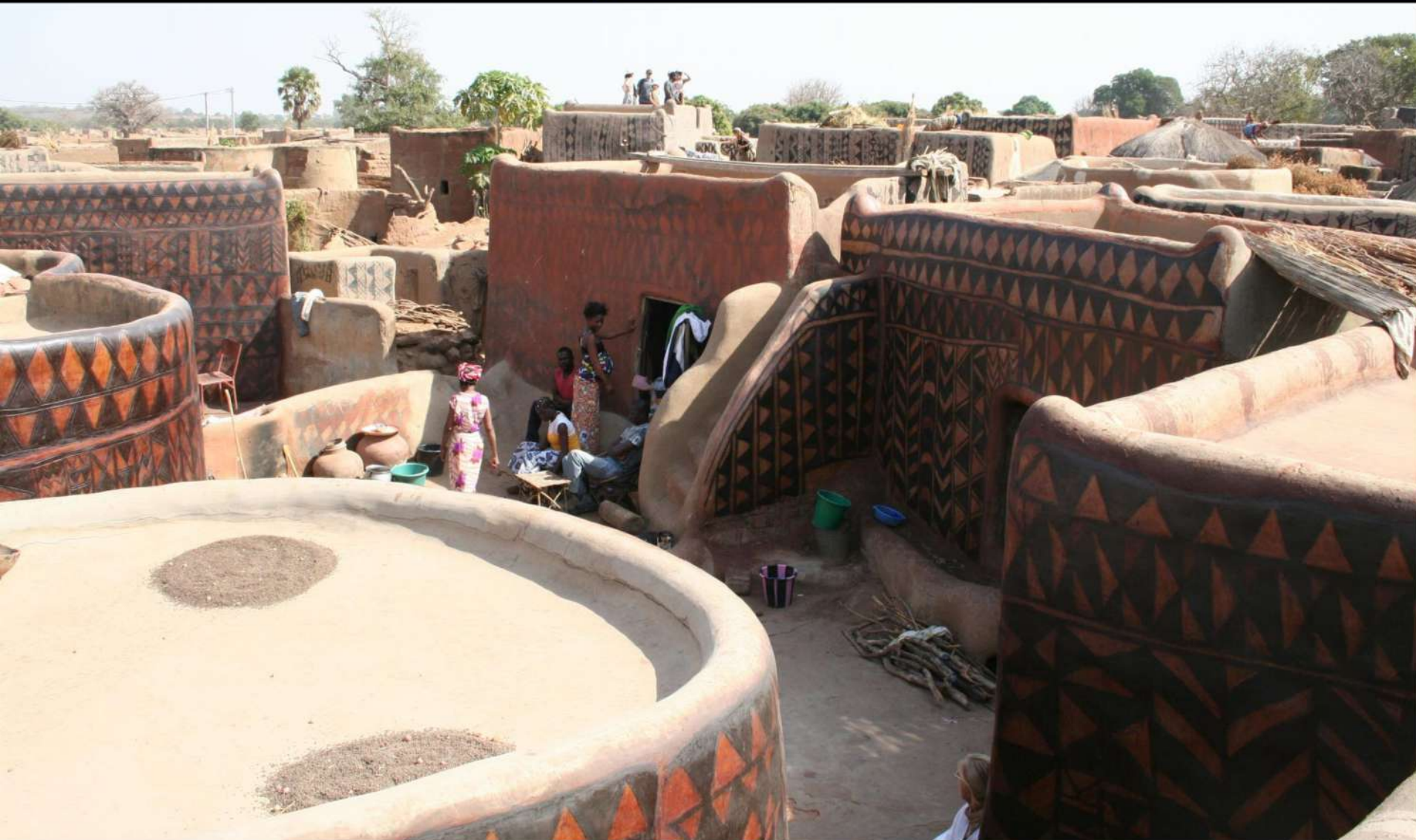

Όλος ο οικισμός προκύπτει από τους ευρυματικούς συνδιασμούς δύο βασικών γεωμετρικών στοιχείων: του κύκλου και του τετραγώνου.

Όλος ο οικισμός προκύπτει από τους ευρυματικούς συνδιασμούς δύο βασικών γεωμετρικών στοιχείων: του κύκλου και του τετραγώνου.

Όλος ο οικισμός προκύπτει από τους ευρυματικούς συνδιασμούς δύο βασικών γεωμετρικών στοιχείων: του κύκλου και του τετραγώνου.

235

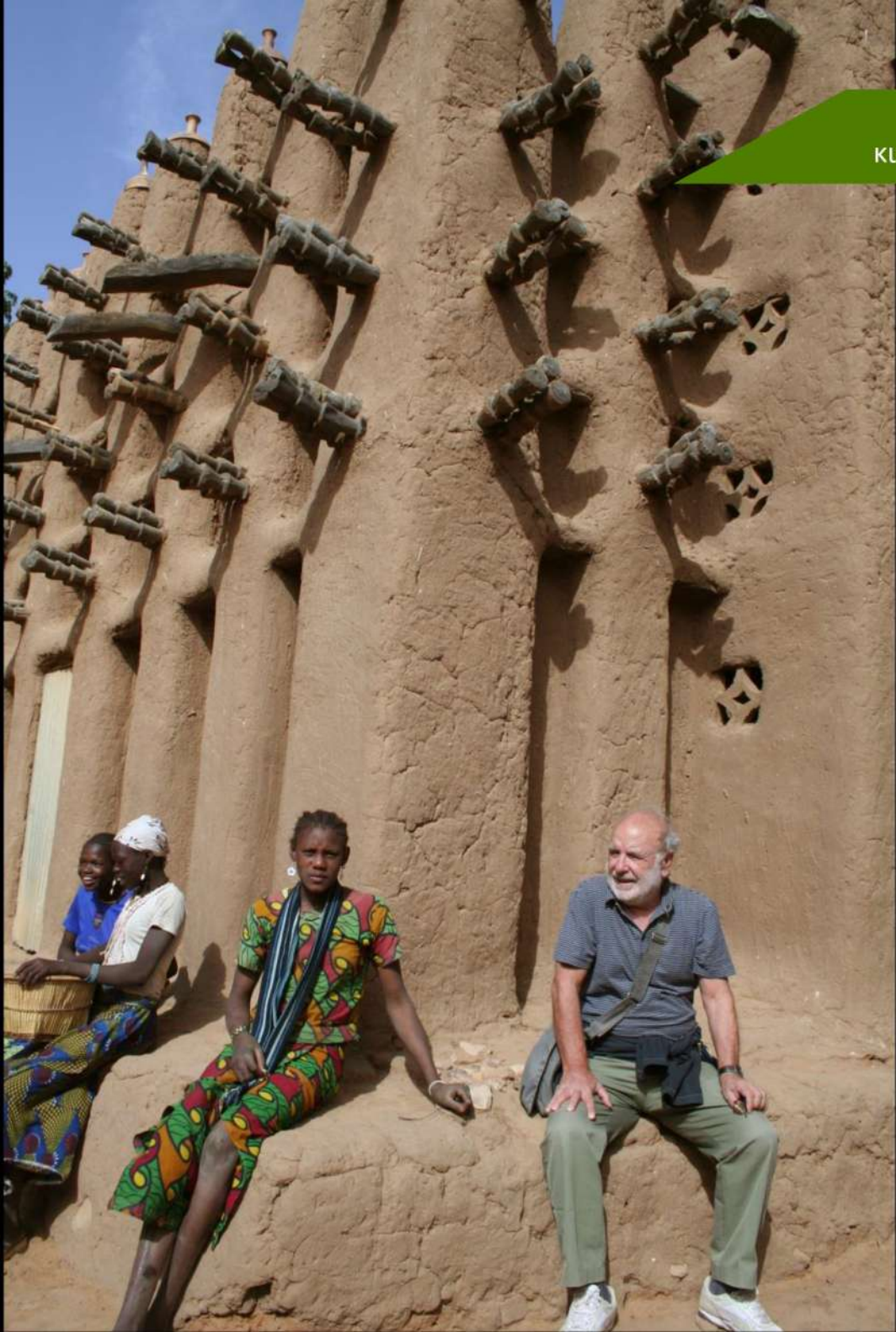
Όλα ξεκινούν από τον πυλό που στερεοποιείται αλλά η φόρμα του διατηρεί την πλαστικότητα της προέλευσης του όπως οι κούπες που

φέρνει ως παράδειγμα ο Rasmussen στο γνωστό βιβλίο του "Experiencing Architecture". Αυτό υποδηλώνει τις βαθιές καταβολές και την διαχρονικότητα της αρχιτεκτονικής σκέψης.

Αυτή η εικόνα είναι η επιτομή της διάλεξης. Αυτός ο υπέροχος διάκοσμος του κεφαλιού μίας γυναίκας μας δείχνει πως με απλά μέσα μπορούμε να πετύχουμε εντυπωσιακά αποτελέσματα.

Στη τελευταία εικόνα μία μαλινέζα και εγώ. Μία αφρικάνα κι ένας ευρωπαίος καθόμαστε στο ίδιο πεζούλι. Τα βλέμματα μας

238

διασταυρώνονται αλλά κοιτάζουν σε διαφορετικές κατευθύνσεις.

Η γυναίκα συμβολικά φαίνεται να προσβλέπει στην ανάπτυξη και την τεχνολογία της Δύσης, ενώ εγώ την παλόμενη ζωή και μαγεία της Αφρικής.

Δύο κόσμοι διαφορετικοί αλλά εξ'ίσου σημαντικοί.